

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. Hirdetési díj: Háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen. Fő-utca 59. sz.

ROVÁS.

A Széll-utcában minden csendes. Annyira csendes, hogy még az arra járó-keelő szerencsétlenek lábainak koppanása sem hallik... mert minden zajt s minden egyebet elnyel a sár, a feneketlen nagy sár. Úgy halljuk, hogy a város néhány fuvar kavicsal segíthetett volna a bajon, de hát uramfia, ki mondja, hogy nem fog segíteni? de hát az idő nagyon előrehaladt s a város most már bevárja a jótékony fagyot, a mely megkönnyíti a szegény széll-utcaiak sor... nem, járását. Szóval vigasztalódjanak s várjanak addig, majd ha fagy.

Apropos! Hatósági mézárások. Tudj' Isten, hány éve ott ékeskedik a «Kramikok» bolthajtása alatt egy büszke felírás: «Hatósági mézárások». Úgy tudjuk, annak idején azért emelték ezt a hatósági mézárásokat, hogy közönségünk hatóságilag védelmet nyerjen az indokolatlan hűsdrágasággal szemben. Most itt az alkalom. A marha ára takarmányhiány folytán erősen leszállt s a hús árát a mézáros urak mégsem hajlandók leszállítani. Mit gondol városi hatóságunk, nem volna itt most az ideje, hogy a «Hatósági mézárások» megnyíljenek?

Békesség a földön!

«Békesség a földön és az emberekhez jóakarattal!» Így hangzott az első karácsonykor az anyagi békeszózat a Megváltó születésekor. Karácsony ünnepe a békesség örömmünnepe, azé a békességé, a melyet az idők teljességében, az ókori zsidóság és pogányság által előkészítve a kegyelem istene adott az emberiségnek, s azé a békességé, a melyet hívő lelkünk istenünkben, a mi szerető mennyei atyánkban megtalált az emberiség megváltója által.

Karácsony ünnepét a béke ünnepévé az a boldogító hit és bensőséges meleg érzés teszi,

mely, mint «szellem és élet», mint bizalom és áhitat tölti meg lelkünket s fakad ki kedélyünkéből, s a mely oly megindítóan szólal meg énekeinkben, alakítja át családjainkat, népéletünket s színesíti meg népszokásainkat.

Karácsony ünnepe igazán a család szent ünnepe. Családjában van ilyenkor még az az ember is, a kit különben hivatása és foglalkozása távol tart fészkétől. Valami sajtószerű ünnepi közérzés hatja át ilyenkor a karácsonyfa fényénél a gyermekek örömvilága által is megvilágítva a palotát és a kunyhót egyaránt. Ez az a csendes családi ünnep, a melyhez, mint bensőséges érzésünk világából fakadva igazán nem kell izgalom és zene, nem kell színház és utca, hanem ellenkezőleg csendes, bizalmas kör, nyugalom és otthon. Itt elfelejtik az élet nagy anyagi és szellemi problémáit, a rideg valóság nagy küzdelmeit és viaskodásait, — bizonyos jóleső lelki nyugalom honol az emberekben, az a lelki nyugalom, mely az Istennel való közösségünkéből fakad és az istenhez vezet. Azért «szent éj» a karácsony éjszakája, s azért jelent nagy hitet, nagy bizalmat s az abból fakadó bensőséges egyéni érzelmi éledést. A hit, a béke, a bizalom, a szeretet s az öröm családi ünnepe az, széles e nagy világon. S mint ilyen egyéni, meleg élettartalom legnagyobb kincse s legcsofosabb erőforrása az emberiségnek. Karácsonyi hangulatában érzi minden ember, hogy valamiképpen gyermekké kell lennie a kegyelem istenével, mint mennyei atyánkkal szemben s ez érzületben keresnie kell az istenországát, mint az igazság, szabadság és szentek országát felé vezető utat Krisztus ama mondása szerint: «Engedjétek hozzám jönni a kisdedekeket, mert övék a mennyeknek országa», s «Ha

nem lesztek olyanok, mint a gyermekek, nem mehetnek be a mennyeknek országába!»

S erre a békeünnepre igazán szüksége van — főleg manapság — minden embernek. Korunk az anyagi és szellemi nyugtalankodás, a kegyetlen gazdasági élet, a lázas társadalmi fejlődés, az egymást kergető problémák s minden tekintetben a létért való küzdelem kora. Ebben a nyugtalankodó viaskodásban nagy szükségünk van a karácsonyi ünnep nagy hitére, bensőséges zárt világának szentélyére az élet kemény mechanikájával szemben, mely megnyugtat minket és önmagában találja meg az élet nagy értékét és valódi értelmét. Mert hát e nagy életértékeket manapság nem becsüljük meg eléggé.

De hát «békesség» van-e ma «a földön és az emberekhez jóakarattal»? Békesség van-e magyar hazánkban vallásfelekezeteink, nemzeti-ségeink, társadalmi osztályaink, politikai pártjaink, népeink, nemzeteink és honfitársaink között? Nagyfokú hamisság vagy önámítás volna az, mely e kérdéseinkre igennel felelne. Hisz' még az egyes emberek között sincs «béke és jóakarattal», hanem ellenkezőleg, van hamisság, hálátlanság, képmutatás, érdekhajászat és cimboraság. Éppen nincs «békesség a földön és az emberekhez jóakarattal». Az a sok szervezkedés, az a sok tülekedés, az a sok hitelenség és vakhit s egyéb megtévesztő hangzatos jelszó az ellenkezője a karácsonyi béke evangéliumának.

Avagy béke-e a mai iszonyúan költséges fegyveres béke a népek és nemzetek között, mely olyannyira megakasztja azok kulturális anyagi és szellemi haladását? Csak természetes folyamánya ez az állapot annak a békételen-

TÁRCZA.

Karácsonykor.

Ira: **BIRÓ LÁSZLÓ.**

Karácsony este van...
Felzendül az ének:
«Dicsőség az egnek
Örök Istenének!»
Szeretet, békesség
Szálljon le a földre,
Minden ember szívébe
Szent öröm töltse be.

Szálljon fel az égre
Milliók imája,
«Olvadjon be az ég
Anyagi karába!»
Hasson át mindenkit
Testvéri szeretet,
Millió ajk zengje:
Megváltó született.

Megváltó született
Dávid városában,
Egyszerű jászolban
És nem palotában;
Mégis segíteni fog
Az elesett népen,
Dicsőség érette
Fönn a magas égben.

Jertek hát, hirdessük
Az Isten kegyelmét,
«Mely fölülmul minden
Véges gyarló elmét».
Együtt imádkozunk
E nap ünnepelésén,
Jézus Krisztusunknak
Áldott születésén.

Szeretet, békesség
Szálljon le a földre,
Minden ember szívébe
Szent öröm töltse be.
Szálljon fel szívünkéből
Áhitatos ének:
«Dicsőség az egnek
Örök Istenének!»

Az olvasó mint munkatárs.

A legelterjedtebb és legvalamirevalóbb olasz napilap, a Milanóban megjelenő CORRIERE DELLA SERA, azzal kedveskedik olvasóinak, hogy vasárnapi ajándékul a LA DOMENICA című képes, irodalmi hetilapot adja. Sőt tovább megy a kedvezésben és kedveskedésben. Tudja, hogy soknak édes öröme, ha a maga-kifejezte gondolatát nyomtatásban látja és ha tudja, hogy most százan meg százan olvassák, a mit ő írt. Aztán meg azt is tudja, hogy közönsége van olyan művelt, hogy hetenként egy oldalt okos mondanivalóval be tudjon tölteni. Ezért a DOMENICA minden számában egy oldal szer-

kesztését a közönségnek engedi át. A szerkesztőség itt csak mint bíráló vesz részt, becslük szerint adván helyet a beérkezett közleményeknek. Hogy a műkedvelő írók esetleges szertelenségének, bőbeszédűségének elejét vegye, csakis levelező-lapon beküldött cikkeket jelentet meg. Más alakban beérkezők egyenesen a papírkosárba kerülnek. A lap nem kívánja, hogy az olvasók csak tiszteletbeli, fizetetlen munkatársai legyenek lapjuknak, ezért tiszteletdíjat ad nekik a nyomtatott sorok szerint. Sőt három nagyobb — több száz líras — díjat tűz ki azon három közlő számára, a kinek legtöbb munkája jelent meg az évben. Így aztán nemcsak szorosabb és bizalmasabb véli tenni a kapcsolatot a szerkesztőség és az olvasók közt, de egyeseket szellemi tevékenységre akar ösztönözni, sőt egynek-másnak a hivatottak és választottak közül alkalmat ad, hogy az ismeretlenségéből kitűnjék.

Igaz, hogy az «olvasók oldala» igen tarka. Megjelenik itt adoma, rövid elbeszélés, ismeretterjesztő cikk, lírai és elbeszélő költemény, sőt a magasabb költői műfaj, a dráma is képviselve van. Leginkább azonban a liktető élet ezer mulatságos és meghatározó mozzanata van itt leírva vagy elbeszélve.

Álljon itt mutatoul egy-két ilyen irodalmi apróság. «A legrövidebb tragédia.» Egy fölvonásban. Kedvesen berendezett szobában boldog szerelmes pár ölelkezik. Nem is veszik észre, hogy egy ifjú lép be utazóruhában. Messzi útról kedveséhez sietett. Látja az ölelkezőket, hallja csókolódzásukat. Földre veti ernyőjét, útításkáját, kirántja revolverét és lö. A hűtlen halva zuhan a földre. Egy másik durranás s a csábtó esik

ségnek, mely az emberekben honol egymáshoz való viszonyukban. Az «örök béke» eszméje ma is platonikus ideál, a melynek megvalósulása még a messze jövő feladata. Addig, míg az emberek veszekszenek, a népek és nemzetek között sem lehet béke.

Pedig Krisztus békességet hirdetett, az isten és az emberszeretet örök békéjét. Vallásának örök lényege az — s ez a karácsonyi örömművelés jelentősége —: «Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem, hogy egymást szeressétek, mert a ki egymást szereti (s ebben örök példányképünk!), a törvényt betöltötte».

Krisztusi béke kell a családba, a társadalomba, az egyházba s egyéni és társas közéletünkbe. Rontsuk le a hamis okoskodások és önző békekiáltások várait, hogy kivívassuk a Krisztus szeretetevangéliumának valódi diadalaát s ebben a lelkek és a világ igazi békességét! Legyen végre-valahára velünk a Krisztus valódi békessége most és mindenkoron!

Ezzel a szent fogadalommal ünnepeljük meg családainkban, templomainkban és társas életünkben karácsony szent ünnepét! —k.

Az új egyetemek és a jogi oktatás.

Írta: dr. Flórián Károly.

A debreczeni és pozsonyi m. kir. tudományegyetem felállításáról szóló törvényjavaslatot a napilapok behatóan ismertették. Nem szándékozom tehát ismétlésekbe bocsátkozni, hanem csupán azt a kérdést akarom megvilágítani — a miről a napilapok hallgattak —, hogy mit beszél a törvényjavaslat és indokolása a jogi oktatásról.

Hiszen az új egyetemek kérdése főleg a jogi oktatásnak és az orvosképzésnek a kérdése. Ez a két kar túlsúlyolt ezidő szerint a budapesti egyetemen és az új egyetemek főleg ezen a bajon kívánnak segíteni. Új egyetemek, mondom, és nem vidékek, mert a vidéki egyetem majdnem annyit jelent, mint II. osztályú egyetem. Dr. Apáthy István mondta egyszer: «Én nem vagyok vidéki, én kolozsvári vagyok».

A jogi képzés reformjának szükségessége évről-évre nőtt, mert a míg 1886—1890: 2559 volt átlag évente a joghallgatók összlétszáma az országban, addig 1891—1895: 2972; 1896—1900: 4785; 1901—1905: 6079; 1906—1910: 6220. Ez a nagy növekedés pedig tisztán az

egyetemekre, főleg pedig a budapesti egyetemre esik. A joghallgatók létszáma Budapesten 1896/97-ben 3194, 1910/11-ben pedig 3780; Kolozsvárott pedig ugyanebben a két esztendőben 434 és 1578.

A jogi oktatás jelenlegi állapotáról és a jövőbeli tervekről következőleg nyilatkozik a miniszteri indokolás:

«Kétségtelen, hogy a hallgatósnak ez a száma semmiféle arányban sincs a tanintézetekben rendelkezésre álló tantermek férőhelyével. Míg azonban a beirt hallgatók száma ily erősen megnőtt, addig a tényleg előadásokat látogató hallgatók száma különösen Budapesten inkább csökkent és néhány tantárgy kivételével általában igen csekélynek mondható.

Ez a jelenség összefügg azzal, hogy a jogi pályára menők közül sokan vannak olyanok, a kik *kenyérkeresetre lévén utalva*, hivatalokban, ügyvédi irodákban, vagy más módon vannak elfoglalva; továbbá sok oly vidéki iratkozik be jogásznak Budapesten, a ki azért otthon marad, és csak félév elején, félév végén látogat el az egyetemre; s végre azoknak a száma sem csekély, a kik, noha tehetnék, egyszerűen nem járnak el az előadásokra. Ezek a tünetek kapcsolatosak azzal, hogy a jog- és államtudományi képzés részben, illetve fogyatékosan, könyvekből való tanulás útján is elsajátítható és hogy különösen a vizsgákra való elkészülés ugyancsak könyvekből, jegyzetektől, esetleg kérdésjegyzékekből és az u. n. correpetitorok segítségével is történhetik. A jog- és államtudományi képzés egész természeténél fogva kevésbé kényszeríti a hallgatókat az előadások látogatására, mint pl. az orvosi, természettudományi vagy technikai szakok elvégzése, a melyeken a hallgatósnak folytonos szorgalom, aktív részvétel nélkül nem tud boldogulni. A mai vizsga- és tanulmányi rendszernek bizonyos, hogy vannak hiányai is, de ezeken lényegében segíteni, az e téren messze menő reformokat megvalósítani *mindaddig nem lehet, a míg a hallgatósnak ily nagy tömegeivel kell számolnunk*.

Ha tehát a jogtudományi karok túlsúlyoltasága miatt is helyes, hogy új egyetemeket létesítsünk és azokra lehetőleg levezetjük a budapesti túlnagy jogászságnak egy részét, nem vélem, hogy a jogi karok számának mechanikus szaporításától a fentebb vázolt viszonyok

loldan a lány mellé. Az ifjú idegen hozzájuk rohan, miközben orrára teszi csipetűjét. Majd körültekint s fölkiált: Szent Istenem! Eltévesztettem az emeletet!

Egy másik író az olvasók közül így beszél el barátja különös szenvedélyének szomorú következeit:

Tóni gyermekkori barátom volt. Ennivaló jó fiú, a kinek csak egy nagy baja, egy nagy szenvedélye volt — a statisztika. Szobájának falai tele voltak aggatva, szögezve nagy statisztikai kimutatásokkal, a melyekből egyszerű szempillantással meg lehetett tudni családja és rokonai kiadásait és bevételeit az 1900. évtől.

A statisztika az a tudomány, a mely a legmeglepőbb eredményeket adja. Azokból a számokkal sűrűn teleterölt papírosokból Tóni és én bámulatos, eddig nem is sejtett fölfedezésekre jutottunk. Így kisütöttük, hogy a cipőkopatás egyenlő arányban van a burgonyafogyasztással; viszont a gyümölcs élvezete egyenlő mértékben növekszik az éjjeli mécs olajának fogyasztásával; a macska nagyobbodása fordított arányban van a kutya növekedésének négyzetével. De mint számos matematikus, úgy Tóni barátom is képtelen volt összefoglaló munkára. Tisztán elemző, bontogató elme volt. Ezért néha elhítt magához, hogy összevessem az adatokat és összefoglaljam munkájának eredményét. Legutóbb, mikor magához kéretett, hogy földolgozzuk az utolsó hónapok kimutatásait, csudálkozásomban majd leesett az állam: egyes rovatok csudálatosan föl-szálltak, föl egészen a mennyezetig. Ilyen rovatok: a tinta, itatópapír, a tollak fogyasztása, azután a papírolók, az idegszorongatószerek, a meleg lábfürdők és a hideg borogatások. Viszont az élelmiszerek rovata egészen leszállott, vele együtt az éjjeli pihenés, a csa-

ládi békességé is. Tóni barátom nyugtalansága tetőpontján és a kétségbeesés örvényének szélén állott. Vadul rovatolt most is és semmiképpen sem tudta megtalálni e roppant változás okát. Összeszedtem hát én minden összevetőképességemet és egyszerre csak tiszta világosság lett fejemben.

— Megvan! — kiáltottam föl. — Hiszen te a fővárosi lapoknak dolgozol! Igen, te a fővárosi lapok önkéntes, tiszteletbeli munkatársa vagy, a kinek dolgozatait soha senki sem olvassa, mert egyenesen a papirkosár sötét alvilágába süllyesztenek örök enyészetre, még mielőtt napvilágot láttak volna.

Tóni gutáutóttan hanyatlott a mögötte álló rengő karjaiba. Kitért rajta az örültség s néhány óra múlva már ott volt az élőhalottak közt az örültek házában.

Szekerényei, fiókjai, a pincze, a padlás, az éléskamra, a fürdőszoba tele voltak kézírataival, mert csak másolatukat küldte a szerkesztőségeknek. E kéziratok számát félmillió ívre becsülné az, a ki megszámlálná.

(Gondolom, hogy takarékosan kellett gazdálkodnia a helylyel annak, a ki ezt a hosszadalmas mondatokat egy levelező-lapon írta meg.)

Vegyünk még egy harmadik író, egy költőt. Ez szonettben kesergi el bánatát: már 50 hete mulott el az évnék, a melyek mindegyikében kitartóan és szorgalmasan dolgozott az «olvasók oldala» számára, de még egy sora sem jelent meg. Ő mégsem csügged: írni fog ezentúl is, de kézíratait ezentúl nem a szerkesztőségek, hanem a szerkesztőség — papirkosárának küldi és cízmezi.

Íme, így dolgoznak az olvasók, a mikor munkatársai a lapjuknak.

lényeges javulását várhatnók. Az új egyetemekkel kapcsolatban tehát *oly intézményeket* óhajtának létesíteni, a melyek, noha az összes egyetemi hallgatók javára szolgálnának, mégis talán különösen a jogászfűjság számára új és jobb tanulási és életviszonyokat volnának hivatva megalkotni. Eleve kijelentem, hogy nem szándékozom az egyik végletből a másikba átcsapni. *Nem szándékozom tehát a tanszabadság elvét*, a melyet oly gyakran félremagyaráznak és szinte a nem-tanulási szabadsággal egyértelművé tettek, *félredobni* és egyszerűen a jogászok ifjúságot kötött tanrendszer, leczkelátogatási kényszer stb. útján megrendszabályozni és a jogászképzést középiskolai fegyelmi rendszernek alávetni. Eddig az egyetemi szabadság, a tudomány-szomj korlátlan kielégítése címén elnéztük, hogy a jogászfűjságnak igen tekintélyes része bizony nem élt helyesen e szabadsággal és szabad tudományos kutatás helyett egyszerűen elpazarolta pályafutásának legértékesebb éveit. Ezek az ifjak csak folytonos vizsgaimételesekkel jutnak a minősítő képesítés birtokába és vagy hivatásuk egész idején át érzik saját kárakra és a közösség megkárosításával azt, hogy egyetemi éveik alatt alapvető tudományos képzést nem szereztek, vagy későbbi éveikben kénytelenek mindazt pótolni, a mit könnyelműen elmulasztottak. Ha már most egyszerűen áttérnénk a kötött tanrendszer, a «kényszeriskoláztatás» rendszerére, a mint azt a közvélemény nagy része a jelenlegi viszonyokon felháborodva, kívánja, az ellenkező hibába esnénk. A hanyagok, az iskolakerülő, az önállóan tanulni és dolgozni nem tudók miatt oly rendszabályozást vinnénk keresztül, a mely valóban lehetlenné tenné, hogy a tehetségebb, önállóan gondolkodni, öntudatosan dolgozni tudó elemek szabadon fejlődhesenek.

Meggyőződésem szerint a kivezető út a középben van. Meg kell gondolnunk, hogy jog- és államtudományi képzésünk részben tudományos, de részben egyszerűen csak minősítő természettel bír. Meg kell gondolnunk, hogy a középiskolából kikerült ifjúságunk egy része jó előadások hallgatása, az irodalomnak olvasása és gondolkodás útján tud haladni, másik része azonban csak úgy, ha folyton irányítják, tanítják, előmenetelét ellenőrzik s állandóan segítségére vannak. Oly intézményeket kell tehát teremtenünk, a melyek helyes környezetbe helyezik az ifjúságot, lehetővé teszik, hogy a gyengébbek is taníttassanak, haladjanak, de ez intézmények igénybevétele nem kell általában kötelezővé tenni; mellette és kivüle meg kell adni a szabadságot, függetlenséget a saját útjukon járn tudóknak, azoknak, a kik önállóan gondolkodni, értelmesen tanulni és szabadon buvázkodni akarnak. Ítélik majd meg a szülők, ítélik majd meg maguk a hallgatók, hogy melyik rendszer felel meg jobban igényeiknek; bizonyára majd lesznek olyanok is, a kik pl. a kötöttebb, előírt útírányt választják, s a mikor ezen járni megtanultak, szabadabban, önállóbban folytatják tanulmányaikat.

Könnyen sejtethető, hogy elsősorban ily intézmények alatt *az internátusokat értem*, oly internátusokat, a minők Angliának régidőtől fogva ismert kitűnő college-ei, mint a minő a mi Eötvös-kollégiumunk, s részben egyes társadalmi úton alakult internátusaink is. Ily internátusokban megfelelő felügyelet mellett, egészséges életkörülmények között, az ifjúság egymásra való hatásától várom az önnevelésnek és a társadalmi fegyelmezetségnek értékes eredményét. De ez internátusokat bizonyos rendszeres tanítással is kapcsolatba szeretném hozni. E tanítás az előadásokon hallgatott, a rendszeres olvasmányok útján magába szívott tudás folytonos ellenőrzését, kiegészítését, pót-

lását
kel,
esett
azok
petá
tanu
tesel
teser
tése
vezn
nek
nem
rend
az
irány
A
mek
adás
értél
egy
napr
bele
bond
jelen
segít
ges
hom
tiszt
ket
tikus
kivül
lemn
sene
ilyen
ban
mány
éles
temi
rende
tások
irato
az elő
cumo
szem
A
viseli
mely
tendő
a ha
fög
össze
érvér
szól
hogy
értet
mind
megl
zatba
dás
tott
olvas
refer
A
leg a
ban
mell
títja
rok
s vé
alko

Az új egyetemek-
 tézményeket óhaj-
 na az összes egye-
 tésnek, mégis talán
 amára új és jobb
 volnának hivatva
 hogy nem szándé-
 másikkba átcsapni.
 szabadság elvét, a
 ráznak és szinte a
 értelművé tettek,
 ászkodó ifjúságot
 agatási kényszer
 ni és a jogász-
 rendszernek alá-
 lóság, a tudomány-
 zímén elnéztük,
 tekintélyes része
 szabadsággal és
 lyett egyszerűen
 értékesebb éveit.
 vizsgaiméltések-
 és birtokába és
 át érzik saját
 árosításával azt,
 apvető tudomá-
 , vagy későbbi
 t pótolni, a mit
 Ha már most
 tanrendszer, a
 rére, a mint azt
 enlegi viszonyo-
 ellenkező hibába
 kolakerülők, az
 em tudók miatt
 eresztül, a mely
 gy a tehetsége-
 ntudatosan dol-
 fejlődhessenek.
 a kivezető út a
 munk, hogy jog-
 részben tudó-
 csak minősítő
 dolnunk, hogy
 agunk egy része
 dalomnak olva-
 haladni, másik
 tyton irányítják,
 ik s állandóan
 zményeket kell
 helyes környe-
 ehetővé teszik,
 sanak, haladja-
 ybevételét nem
 ni; mellette és
 ágot, független-
 oknak, azoknak,
 elmesen tanulni
 ak. Ítélik majd
 maguk a hallga-
 el meg jobban
 esznek olyanok
 útirányt választ-
 ltak, szabadab-
 almányaikat.
 orban ily intéz-
 at értem, oly
 ának régidőtől
 mint a minő
 részben egyes
 átusaink is. Ily
 gyelet mellett,
 zött, az ifjúság
 az önnevelés-
 ettségnek érté-
 asokat bizonyos
 atba szeretném
 n hallgatott, a
 magába szívott
 gészítését, pót-

lását czélozná megfelelő paedagogiai eszközökkel, magas nivón álló tanítást jelentene; minden-
 esetre feleslegessé tenné és megszüntetné mind-
 azokat a visszás módokat, melyek ma corre-
 petálás, repertorium, kérdésjegyzékből való
 tanulás vagy vizsgaelőkészítés neve alatt ismerete-
 tesek. Az internátusokban ez a tanítás természe-
 tesen az egyetemi autoritások irányítása, veze-
 tése és ellenőrzése alatt történék, s úgy ter-
 vezném, hogy ebben a tanításban részesülhetné-
 nek bizonyos számig oly hallgatók is, a kik
 nem bennlakók. Ha sikerül majd e tanítási
 rendszert megfelelő módon meghonosítani, úgy
 az egyetemi oktatás tulajdonképpen három
 irányban fog történni.

Az első legfontosabb irány lesz az egyete-
 meknek régi, történeti fejlődéséből eredő elő-
 adáshallgatás. Az igazán jó előadás paedagogiai
 értéke megbecsülhetetlen. Az a hallgató, a ki
 egy kiváló tudós előadásait hallgatja, napról-
 napra figyelemmel kísérheti, hogy miképp viszi
 bele egész tudását minden apró kérdésnek
 bonczolásába, miképpen tudja a lényeges
 jelenségek óriási tömkelegében vezető elvek
 segítségével eligazodni, miképpen tudja a lénye-
 ges mozzanatok az őket környező és el-
 homályosító mellékes tények sallangjától meg-
 tisztítani; ez előadásokon a dogmaszerű tétele-
 ket nemcsak meghallgatja, hanem azok gene-
 tikus magyarázatával is megismerkedik; azon-
 kívül a tudománytörténelemnek folytonos figye-
 lemkeléséből az autoritások túlbecsülésé-
 nének veszélye ellen nyer fogékonyságot: az
 ilyen hallgatónak valóban «teremtő» oktatás-
 ban van része, kell, hogy megszeresse a tudomá-
 nyos gondolkodást, kell, hogy ítélőképessége
 élesbüljön, látóköre szélesbedjék. Az ily egye-
 temi előadások hallgatásával kapcsolatos a
 rendszeres nagy munkáknak, tudományos kuta-
 tásokról szóló részleges műveknek és a folyó-
 iratoknak olvasása; kapcsolatosak vele végül
 az előadásokat kísérő megbeszélések, a practi-
 cumok, conversatoriumok, esetleg alsóbbfokú
 szemináriumi gyakorlatok.

Az egyetemi oktatás második irányát kép-
 viseli majd az a tanítás, rendszeres képzés, a
 melynek számára, a mint említettem, a létesít-
 endő internátusokban akarok helyet adni. Itt
 a hallgatóságnak nemcsak az a passzív szerep
 fog jutni, a mely az előadások hallgatásával
 összefügg, hanem aktív részvételtől, illetőleg
 érvényesülésről van szó: a tanítványoknak úgy-
 szólván folyton bizonyítékot kell adniok arról,
 hogy a mit hallottak vagy tanultak, meg is
 értették, alkalmazni is tudják; s arról is, hogy
 mindazt, a mit a tanulmányi és vizsgarendszer
 megkövetel, meg is tanulták. E tanítási irány-
 zatban nem a szabad olvasgatás és buvárkodás
 irányadó, hanem a tervszerűen megválasztott
 és kijelölt olvasmányok elvégzése, az
 olvasott anyagnak megemésztése, a róla való
 referáló készség a fontos.

Az egyetemi oktatás harmadik irányát fő-
 leg a magasabb értelemben vett szemináriumok-
 ban kell keresni, a hol a tanárok vezetése
 mellett az ifjúság a tudományos munkát saját-
 ítja el. Irányítás mellett való önképzés, a taná-
 rok példája után induló kutatási kísérletezés,
 s végül a saját egyéniségnek érvényrejuttatása
 alkotják itt a feladatot. Ez a magasabb szemi-

náriumi tudományos dolgozás természetesen
 csak kiválasztottak kisebbségének juthat osztály-
 részül, s ezért nem is követel oly berendezé-
 seket, melyek nagy tömegekkel számolni kénye-
 telenek.

A második és harmadik oktatási irány eszközei
 természetesen az egyetemi képzés gerinczét
 alkotó első iránynak kiegészítő részei.

Ha az egyetemi oktatásnak ez a hármas
 iránya az új egyetemeken teljesen kiejlődik,
 a szülőktől s maguktól az ifjaktól fog függni,
 hogy mely irányban akarnak haladni. Nem
 szándékozom az egyetemi tanulmányi ügyet
 egyszerű «iskoláztatással» tenni, de módot
 akarnék nyújtani arra, hogy az újkori paedag-
 ogia minden eszköze rendelkezésére álljon
 az ifjaknak. *Az e téren idővel szerzendő tapasztal-
 talatok alapján, úgy a régi, mint az új egye-
 temek meghallgatásával módosítható az egész
 jog- és államtudományi tanulmányi és vizsga-
 rendszer.*

Lényegesebb változások tehát csak *idővel*
 várhatók, a mikor az új egyetemek és a velük
 kapcsolatos internátusok tapasztalataiból már
 le lehet vonni a tanulságot.

Az idők változásához természetesen alkal-
 mazkodnia kell jogakadémiáinknak is és fel-
 kell állítania a már régebben tervezett *inter-
 nátust*, melyben a hallgatóknak a miniszter
 által tervezett, aktív munkája folya.

Végül pedig fenn kell tartani városunk igé-
 nyét arra, hogy idővel Debreczen mintájára
 egyetemet kapjon gör. kath. és evang. theologiai
 fakultásokkal. «Valóban — mondja az indok-
 lás — a városok versengése mind nagyobb
 arányokat öltött. Újabban Temesvár, Arad,
 Eperjes és Selmeczbánya is csatlakoztak azon
 fentebb érintett városokhoz, a melyek egye-
 temet, illetőleg műegyetemet kérnek.»

Az a körülmény, hogy a két új egyetem,
 két meglévő, népes jogakadémia kifejlesztése
 útján jön létre; az, hogy erre a körülményre
 az indoklás kifejezetten hivatkozik, táplálja
 bennünk a reményt, hogy Eperjesnek, — ha
 nem is egy emberöltőn belül, de idővel mégis
 — sikerülni fog a csonka egyetem elnyerése.

Vármegyei közgyűlés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága deczem-
 ber 18-ikán tartotta évnegyedi, rendes téli közgyűlését.
 A tanácskozást a főispán távollétében Tahy József
 alispán vezette.

A vármegye közönsége az elnöklő alispán elő-
 terjesztésére elhatározta, hogy dr. Vályi János elhunyt
 megyéspüspökünknek a közélet terén több évtizeden
 át hazafias odaadással szerzett érdemeit, kiben egyház-
 megyéje buzgó főpásztorát a vallásérkölsi élet s a
 magyar hazafias kultúra egyik önfeláldozó úttörő apos-
 tolatát vesztette el, jegyzőkönyvileg megörökíti. Ugyan-
 csak jegyzőkönyvileg örökítette meg Fekete Istvánnak,
 Bártfa város elhunyt főügyészének emlékét is.

Majd áttért a vármegye igazoló-választmányának
 előterjesztésére, a mely a bizottsági tagok névsorában
 beállott változásokra vonatkozott. A vármegye közön-
 sége az elhalálkozás folytán megüresedett négy bizott-
 sági tagságnak betöltése iránt akként intézkedett, hogy
 a ladomérvágásai, a bártfai, a tapolyhanusfalvai és a
 zborói választókerületekben a választást december
 29-ikére írta ki.

Ezt követte a vármegyei közigazgatási bizottságban
 a folyó év végével lejáró megbizatással bíró öt tag
 helyének betöltése. A közgyűlés titkos szavazással egy-

hangulag br. Ghillány Imre, Kovaliczky Zeno, Péchy
 Zsigmond és Rosenberg Teofil bizottsági tagokat az
 1913. év végéig terjedő megbizatással a közigazgatási
 bizottság tagjaitul megválasztotta.

Majd megalakította 1912. évre a vármegyei igazoló-
 választmányt. Az elnöklő alispán a m. kir. belügy-
 miniszter felhatalmazása alapján a választmány elnökévé
 Urbán Gyula bizottsági tagot, tagjaivá br. Ghillány László,
 Kósch Árpád és Sztankay László bizottsági tagokat
 nevezte ki, a törvényhatósági közgyűlés pedig a választ-
 mány tagjaivá Ágoston Károly, Flórián Károly, dr.
 Görgey Ernő, Kőnig Sándor és Kőszeghy József bizott-
 sági tagokat választotta meg.

Sorra került a Községi- és Körjegyzők Orsz. Köz-
 ponti Egyesületének előterjesztése, melylyel hozzájárulás
 végett megküldi a községi közigazgatás rendezése tár-
 gyában az országgyűlés képviselőházához intézett fel-
 iratát. A vármegye közönsége általánosan helyesli és
 magáévá teszi a Községi- és Körjegyzők Országos Köz-
 ponti Egyesületének előterjesztését, szükségesnek tartja
 azonban, hogy az abban foglaltak egyrésze ellen aggá-
 lyait kifejezze, másrészt annak több olyan pontját, a
 mely a vármegye viszonyai között különös jelentőséggel
 bír, kiemelje, illetőleg külön hangsúlyozza.

Nem tarthatja helyesnek és czélszerűnek, hogy a
 hatósági joggal felruházott község élén úgy önkor-
 mányzati, mint hatósági vonatkozásban a jegyző álljon.
 A hatósági jogoknak egy kézben való egyesítése csak
 veszélyeztetné és szűkítené a községek önkormányzatát,
 melyet a vármegye közönsége feltétlenül fenntartandónak
 és megerősítendőnek tart s szaporítaná a jegyzői
 karnak amúgy is nagy munkáját.

Hogy a községi önkormányzat nemcsak papíron,
 hanem tényleg is létezővé legyen, feltétlenül szükséges-
 nek tartja, hogy a mostani kisközségi szervezet meg-
 szüntetésével valamely kiterjedtebb szervezet tétessék
 a közigazgatás legalsó önkormányzati szervévé.

Vármegyénkben, hol kicsinyek a községek s egyes
 vidékeken alig akad csak félig-meddig is intelligensnek
 nevezhe ő ember, különösen tapasztalhatók a jelenlegi
 községi szervezet hátrányai, a mennyiben a község a
 reánehhezhető feladatoknak sem anyagilag, sem szellemi-
 leg eleget tenni nem képes. Ezen terhek egy részétől
 a jobb s nagyobbkörű beosztás esetén feltétlenül
 mentesülnének.

Szükségesnek tartja még, hogy a községi önkor-
 mányzatban s különösen a vezető-állások elnyerésénél
 az értelmiségnek a jelenleginél nagyobb szerep jusson.
 Igen egészségesnek tartja még a vármegye közönsége
 a feliratban foglalt azon eszmét is, hogy a vármegyei
 tisztviselők a községi közigazgatás terén is gyakorlatot
 szerezzenek. Elhatározta tehát a vármegye közönsége,
 hogy ily ért lemben főiratot intéz az országgyűlés
 képviselőházához.

Ezután a vármegye alispánja bemutatja a közuta-
 kon közlekedő járműveknek jelzőtáblákkal való ellátása
 tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetét. Ezen
 tervezet szerint a közutakon teherszállításra és fuvarozás-
 ra használt járművek megrakott vagy üres állapot-
 ban a tulajdonos nevét és lakhelyét, több jármű esetén
 azok sorszámát is feltüntető jelzőtáblákkal látandók el.
 A közgyűlés Piller Kálmán, Bornemisza Lajos, Bánó
 Árpád és dr. Schmidt Gyula bizottsági tagok hozzá-
 szólásai után az állandó választmány határozati javas-
 latát emelte határozattá, illetve azt fogadta el teljes
 terjedelmében.

Miután még jóváhagyta a közgyűlés Nagysáros
 nagyközség felebbezett véghatározatát az építendő
 iskola árlejtése ügyében, több kisebb jelentőségű ügy
 letárgyalása után az elnöklő alispán boldog újévet
 kívánva a bizottsági tagoknak, a gyűlést bezárta.

EPERJESI SZECHENYI-KÖR.

A Kör szabadliceumi elő-
 adásainak első része, a mely hat előadásból
 állott, mult vasárnap befejeződött. A jövő évben, még
 a téli idényben, újabb hat előadást rendezünk. Az
 előadások Magyarország különböző vidékeit mutatják
 be vetített-képekben. Minden előadás előtt és után
 ének- vagy zeneszám és szavaltat lesz. A hat előadás

UHL MATH.

■ virágkereskedése ■
KASSA, Fő-utcza 81.

**Újévre virágajándékok: virágkosár,
 élő-bokréta, cserepes virágzó növé-
 nyek díszítve, művészi összeállításban. :::**

Telefon- vagy távirati megrendelésre azonnal, lelki-
 ismeretes, biztos csomagolással szállítok. • Telefon 202.

idejét és részletes programját kellő időben e helyütt közöljük a közönséggel. Az irodalmi szakválasztmány elnöksége.

Népakadémia. A Kőr két utolsó szabadliceumi előadásán a Kőr nagytermét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Mindkét alkalommal az előadásokat művészi kivitelű diaposzitivék tették szemléltetővé. Az előbbi előadáson *Borsody Károly* kollégiumi főgimnáziumi tanár szólott a Felvidék középkori kővárairól, az utóbbin *Jakobi Dezső* kir. kath. főgimnáziumi tanár ismertette a Dunántúl jellegzetes városait, tájait, így a Balatont. Első alkalommal *Hajdu János*, a második előadáson *Lángos János* theologusok szavaltak. A gör. kath. és az ev. tanítóképző énekkara e két alkalommal szintén közreműködött. A hálás közönség a szereplőket megéljenzte.

Felolvasás. F. hó 20-ikán a Széchenyi-kör, sajnos, a karácsonyi ünnepekre való készülődés miatt kissé gyéren látogatott irodalmi házi-estélyt tartott. Pedig ritka kedves és tanulságos élvezetben vettek részt azoknak, akik ez estélyen megjelenhettek. Az élvezetes műsor első pontját *Fábry G. Ernő* ev. theologus töltötte ki, ki *Szémán István* fordításában értelmes szaváló hangon több sárosi népdalt («Mikor építették éhér Makoviczát», «Oda lenn a jávor alatt» s «Amerika közepén») olvasott fel. Majd maga a gyűjtő és fordító: *Sz. I. kir. kath. főgimn. tanár* lépett a felolvasóasztal elé, és «*Sárosvármegye népköltészet*» cz. alatt egy rendkívül kedves, tanulságos és élvezetes tanulmányt olvasott fel. Ebben kimutatta, hogy a sárosi népköltészet főbb motívumai: a vallásosság, hazafiság, szerelem, családi élet, csendes falusi foglalkozás s a katonaelet majd minden mozzanata. E népköltészetben a magyar hatás is észlelhető. Különösen a hazai szabadságharczokból bőven merített. Majd a prózai termékek ismertetésére tért át. S itt nagy szerepet játszik a váraink történetéből eredő mondák, a mesék, a legendák és babonák egész sorozata. Egnéhányat, igen kedveset és jellegzeteset be is mutatott szemelvényképen. Felolvasása végén a tárgyhöz tartozó irodalmat is felsorolta, s itt különösen kitént, hogy milyen gondos gyűjtő a szerző a sárosi népköltészet terén. Nem lehet eléggé hangsúlyoznunk, hogy mindenáron lehetővé kell tennünk e népköltészeti termékek nyomtatásában való sokszorosítását és megmentését. A legmelegebben üdvözljük ezen a hálás téren a szerzőt és további fáradozásaihoz neki sok sikert és elismerést kívánunk. A közönség úgy a felolvasó theologust, mint az ismert nevű szerzőt elismerése jeléül lelkes éljenzésekkel és sűrű tapsokkal halmozta el.

H I R E K.

— **Új egyházfelügyelő.** *Hamborszky Bertalan*, városunk köztisztviselőben álló polgárát a budaméri ág. ev. egyház e napokban egyhangulag megválasztotta felügyelőjévé. Az installációt a nép nagy lelkesedéssel ülte meg.

— **Thomae Aladárné két képe.** A Nemzeti Szalon ezidei jubiláris tárlatán Thomae Aladárné ismertfestő művésznőnk is résztvett a «Muzsikusleány» című olajfestményével. Az Országos Képzőművészeti Társulat ugyancsak jubiláris tárlatán pedig «Ilma» című képével. Tekintettel a jubiláris kiállításokra, az idén a jury csak a legkiválóbb képeket vette fel a tárlatra, már magában véve ez a körülmény is — eltekintve a legelismertebb hivatalos kritikától — legnagyobb bizonyítéka a képek művészi voltának. Festőművésznőnk ezen újabb, kétségtelenül nagy sikerrel városunkra is háramlik egy pár fény sugar.

— **Esküvő.** Nádaskai *Nádaskay Iza* és dr. pórfalvi *Németh Károly* december 27-ikén délelőtt 1/2 12 órakor tartják esküvőjüket.

— **Eljegyzés.** Dr. *Sommer Ignác* eperjesi ügyvéd december 23-ikán tartotta eljegyzését *Tydor Szerénkével*, *Tydor Lipót*, városunk polgárának bájós leányával.

— **A Lenke-kert mű.** kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Fő-u. 83.), ajánl menyasszonyi, nyoszolyólányi csokrokat, alkalmi virágajándékokat a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett!

— **Kocian-Eisner hangversenye január 4-ikén.** Kocian Jaroslav, a világhírű hegedűművész és Eisner Maurice a nagyhírű amerikai zongoraművész 1912. jan. 4-ikén a városi Vigadó nagytermében hangversenyt tartanak. A hangversenyt, melyre zenekedvelő közönségünk figyelmét előre is felhívjuk, Révai Samu könyvkereskedése rendezi. Bizonyára érdekelni fogja közönségünket azon körülmény, hogy a művészek egyike, Eisner Maurice tulajdonképpen szültebb hazánk, Sárosvármegye fia. Atyja sárosmegyei születésű. Ő már Amerika szabad földjének szülötte. Tizenkétéves korában jött Budapestre, a hol a zeneakadémia kitűnő növendéke volt. Mint 18-éves ifjú tért vissza szülőföldjére, hogy becsületet szerezzen tulajdonképpeni hazájának, Magyarországnak. Odahaza zeneakadémiai tanár. Azóta tíz esztendő telt el, mely idő óta művészete annál jobban kikristályosodott. Most nagy európai körúton van. Legutóbb Csehországban lépett fel s itt társult Kociannal. A közelmúltban Károly Ferencz József főherceg s Zita főhercegnő előtt játszott nagy sikerrel. Magyarországi körútja befejeztével Galiciába, innen Oroszországba megy a két művész hangverseny-körútra. Eisner Maurice mint kis gyermek járt itt utóljára rokonai látogatására, most mint nagyhírű művész látja viszont a várost. Reméljük, hogy közönségünk nemcsak a művészt, de a sárosi vért is méltányolni fogja benne s szeretettel fogja üdvözölni.

— **Halálozás.** *Kerekes Pál* lemesi szolgabíró decz. 20-ikán, rövid szenvedés után, életének 33-ik évében Nyiregyházán, hová rokonai látogatására utazott, meghalt. Temetése Nyiregyházán decz. 22-ikén d. u., róm. kath. szertartás szerint ment végbe. Sárosvármegye törvényhatósága és tisztikara, mely egyik kiváló tisztviselőjét, illetve szeretett tisztársát veszítette el a korán elhunytban, a gyászeset alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: „Sárosvármegye törvényhatósága és tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti, hogy kiváló tisztviselője, illetve szeretett tisztársa, *Kerekes Pál* szolgabíró, tb. főszolgabíró, törvényhat. bizotts. tag, életének 33-ik, ernyedetlen törvényhatósági szolgálatának 9-ik évében f. hó 20-ikán Nyiregyházán elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 22-ikén, pénteken délután fognak Nyiregyházán örök nyugalomra helyeztetni. Eperjes, 1911. december 21. Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni!”

— **A Lenke-kert mű.** kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Fő-u. 83.), ajánlja előkelő és kiválóan művészi kivitelű gyászkoszorúit igen mérsékelt árak mellett!

— **Lelkigyakorlatok az Angolkisasszonyok intézetében.** Az Oltáregyesület és Mária-kongregáció tagjai, valamint a város és környéke előkelő hölgyei részére az Angolkisasszonyok intézetében háromnapos lelkigyakorlatok tartatnak, és pedig december 29., 30. és 31-ikén. Bevezető szent-beszéd december 28-ikán d. u. 5 órakor. E lelkigyakorlatok legkedvezőbb alkalmat nyújtanak arra, hogy az év folyamán a jó Istentől nyert kegyelmekért hálát adjunk, oltalmát, pártfogását a beálló új évre kérjük. Hozza Isten az igen tisztelt hölgyeket minél szebb számban!

Angolkisasszonyok.

— **Nyugdíjazás.** Sárosvármegye törvényhatósága decz. 18-ikán megtartott évnegyedes rendes közgyűlésén *Hegymegi Imre* vármegyei kiadót, saját

kérelmére nyugdíjazta, mely alkalomból hosszú és buzgó szolgálataiért jegyzőkönyvileg elismerését fejezte ki.

— **Adomány** az «Erzsébet»-árvaház karácsonyfájára. Egy magát megnevezni nem kívánó úrnő 2 darab 10-koronás aranyat adott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet karácsonyfájára. Fogadja a nemeslelkű adakozó az egyesület őszinte köszönetét!

— **Újévi üdvözlések megváltása.** E címen szokásos jótékonycélú intézményét tisztelettel ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaháza.

— **Karácsonyfadisztek,** valamint czukorkák és újévi ajándékok rendkívül nagy választékban és olcsó árak mellett *Kun Sándor* fűszer- és csemegeüzletében, Eperjes. Telefonszám 137.

— **Zeneestély.** Az Angolkisasszonyok eperjesi «Sancta Maria»-intézetében a Szeplőtelen Fogantatás címe alatt fennálló Mária-kongregáció decz. 18-ikán d. u. 5 órakor rendkívül sikerült zeneestélyt rendezett. Megnyitónál a növendékek énekkara Hackl «Ünnepi dal»-át adta elő nagy tetszés mellett. Majd a dobogóra lépett *Bodnár Erzsébet* s *Bányász Mária*-nak a sajtóról írt igen értékes értekezését olvasta fel. Ezután *Novotny Rezsóné* Godard «Altatódal»-át énekelte nagy hatással, *Suhayda Vilmosné* művészi zongorakísérete mellett. *Bányász Mária* Rosty «Zászlódal»-át oly közvetlen művészettel adta elő, hogy minden jelenlévő önfeledten tapsolt. *Páll Margit* Rieding egy darabját játszotta hegedűn, mely érzséssel. *Novotny Rezsóné* és *Kasinczy Margit* Saint-Saëns «Ave Maria»-ját énekeltek a legnagyobb precizitással. Zongorán *Loeffler Gyuláné* kísérte őket. *Petricskó Zsuzska* Káldy Gyula melodramáját adta elő meglepő készütséggel, *Suhayda Vilmosné* zongorakísérete mellett. Ismét *Suhayda Vilmosné* játékát élvezhette a nagyszámú közönség; *Verdi*—*Liszt* «Troubadour-ábránd»-ját játszotta zongorán, azzal az igazán művészi készütséggel, a melyt őt karakterizálja. Még egy monolog következett. *Kissely Erzsébet* adta elő *Domonkos I.*-nek «A gyerek» című monologját bámulatos készütséggel. A szép zeneestélyt az intézet énekkara zárta be *Abt «Vándordal»*-ának előadásával.

— **Csodás olcsóság!** 30—50% engedménnyel árusítja a *Stehr-féle* könyvkereskedés (Fő-utca 112. sz.) a legkedvesebb karácsonyi és újévi ajándék-tárgyakat, mint képes-, mese-, emlék- és imakönyveket, díszműveket, ifjúsági iratokat, társasjátékokat, fénykép- és képeslap-albumokat stb. stb.

— **Táncmulatság.** Az eperjesi szabó-ifjúság óév estéjén, decz. 31-ikén a New-York-kávéház nagytermében, saját könyvtárak alapja javára táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 1 kor. 20 fillér.

— **Levél.** „Az EPERJESI LAPOK tekintetes szerkesztőségének, Eperjes. B. lapjuk legutóbbi száma Eperjes szab. kir. város közgyűléséről referálva, felhozta az én beszédemet, a melyben kritika tárgyává tettem a városi tanácsnak azon határozatát, a melylyel megtagadta az Eperjesi Martinovics-kör részére a Vigadó kistermének előadások céljaira leendő átengedését. A kölcsönös meghallgatás szabálya alapján legyen szabad előadnom, hogy miért támadtam meg a tanács határozatát. Tettem ezt azért, mert ezzel a határozattal a tanács elsősorban meg akarta bélyegezni ezt a tudományos célú egyesületet; pedig ez az egyesület tisztán szociológiával foglalkozik, azt tanítja, s hogy arra szükségünk van, világosan mutatja egyik kiváló róm. kath. főpapnak, dr. *Giesswein* orsz. képviselőnek, a képviselőházban legutóbb tett azon nyilatkozata, hogy a szociologia részére még a kath. theologiai intézetekben is tanszéket kellene melegebb rendszerezíteni. Felszólaltam azért is, mert a Martinovics-kör

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

hosszú és buzgó
sét fejezte ki.
-árvaház kará-
nem kívánó úrnő
Sárosvármegyei
fogadja a nemes-
szönetét!

megvál-
nyelvi intézmé-
közönség szí-
kony Nőegylet

ek, valamint
ívül nagy válas-
ándor fűszer- és
n 137.

sasszonyok eper-
pötölen Fogan-
gregáció decz.
erült zeneestélyt
énekkara Hackl
és mellett. Majd
Bányász Mária-
ését olvasta fel.
tatódal»-át éne-
művészi zongora-
y «Zászlódal»-át
gy minden jelen-
ding egy darab-
Novotny Rezsőné
Maria»-ját éne-
ngorán Loeffler
sa Káldy Gyula
éggel, *Suhayda*
smét *Suhayda*
ámú közönség;
játsozta zón-
tséggel, a mely
etkezett. *Kisszely*
gyerek» című
szép zeneestélyt
ándordal»-ának

30—50% en-
nyvkereskedés
ácsonyi és újévi
emlék- és ima-
at, társasjátéko-
b. stb.

eperjesi szabó-
w-York-kávéház
javára táncz-
kor. Belépti díj

tekinetes szer-
gütöbbsi száma
referálva, fel-
ritika tárgyává
oztatát, a mely-
s-kör részére a
leendő átenge-
lya alapján le-
madtam meg a
ert ezzel a ha-
carta *bélyegezni*
edig ez az egye-
tk, azt tanítja,
mutatja egyik
vein orsz. kép-
ett azon nyilat-
tt a kath. theo-
előbbi rendszere-
Martinovics-kör

főlt nem a tanács van jogosítva a felügyeletet gya-
korolni, hanem a kormány; s ezt a felügyeletet még
közvetett úton sem ragadhatja magához a tanács. Nyi-
latkoznom kellett, mint városom érdekeit hűen képví-
selő bizottsági tagnak, azért is, mert a városi tanács
megtagadó határozata évenként több száz koronával
egyenesen megkárosítja a várost. Panasztam beszé-
demben, hogy a tanács eljárása sérti a jogegyenlőség
elvét, mert minden más egyesületnek, mindenkor át-
engedi a kistermet. Előadtam, hogy Kassán a teljesen
azonos célokat követő Bacsányi-körnek a városi tanács
a közgyűlési termet engedte át, egyszersminden-
korra és bérfizetés kötelezettsége nélkül. Eperjes város
tanácsa tehát sokkal kevésbé liberális, mint a szomszéd
Kassáé. Ez meg is látszik városunk fejlődésén! Végül
még azt kérem helyreigazításul közölni, hogy a Kör nem
a tanácsot kérte átengedtetni, hanem a Vigadó kistermetét;
s hogy a mellett én sem volnék, mikép a város az állam-
felforgató anarchistáknak engedje át valamelyik termet.
Ámde a Martinovics-kör tagjai nem anarchisták, hanem
békeszerető ügyvédek, orvosok, tanárok, joghallgatók és más,
a tudományos gondolkodást kedvelő férfiak, a kiktől
nagyon is távol áll minden isten, vagy hazaellenes irányzat.
Hiszen, ha ilyen volna a Kör célja, akkor a belügyminis-
ter bizonyára nem hagyta volna jóvá a Kör alapszabá-
lyait, s a budapesti kir. büntetőtörvényszék a dr. Zsigány
Zoltán ellen legutóbb lefolytatott büntetőügyben hoz-
zott, fölmentő ítéletében bizonyára nem állapította volna
— immár jogerősen — azt meg, hogy a Szabadgondol-
kodás Magyarországi Egyesülete nem követ hazafiati-
lan célokat; már pedig az Eperjesi Martinovics-kör
csak fiókja az említett anyaegetületnek, s vele teljesen
azonos szabályokkal bír. Eperjes, 1911. december 22.
Tisztelettel dr. Obetkó Dezső, jogakadémiai tanár.

Lapunk zártakor kaptuk a fenti levelet, melyet
egész terjedelmében közlünk. Csak azon részére tér-
rünk ki, a melyben a levélíró azt mondja, hogy «nem
volna a mellett, mikép a város az államfelforgató
anarchistáknak engedje át valamelyik termet». Olyas-
valamit czáfol, a mit mi nem is állítottunk. Mi dr.
Rosenberg Mór azon fejtegetésére tettünk néhány
sornyi észrevételt, melylyel azt bizonyította, hogy a
városi tanács eljárása némileg korlátozza a gyüleke-
zési jogot. Megjegyzéseinkben megemlítettük, hogy
ugyanily okoskodással a anarchisták is kérhetnék a
város valamely termet, de nem állítottuk azt, hogy
dr. Obetkó Dezső javasolná a tanácsnak, hogy az
anarchistáknak is engedje át termeit. Egyébként
megnyugtathatjuk a levélíró, hogy akad még váro-
sunkban más «tudományos gondolkodást kedvelő
férfi» is, a ki nem tagja a Martinovics-körnek... s talán
éppen azért. Avagy a Martinovics-kör egyedárusa a
«tudományos» gondolkodásnak?

**Folyó hó 28-ikától 30-ikáig mindennap
különféle friss dunai halak, valamint bala-
toni fogasok érkeznek, melyek Kun Sándor
fűszer- és csemegekereskedőnél a legolcsóbb
napi árak mellett kaphatók. Telefonszám 137.**

A fodrászüzletek zárórája.
Lapunk mult számában közölt értesítés kiegészíté-
képpen közöljük, hogy az üzletek csakis karácsony
első, húsvét és pünkösd másod ünnepnapjain lesznek
egész napon át zárva. A vasárnapi házhozjárás refor-
málása és 25%-os áremelés lett ugyan már hónapok
előtt tárgyalva, de egyetértés hiánya miatt határozatot
nem hoztak, s így továbbra is az eddigi árak és rend-
szer maradnak érvényben.

Helyreigazítás. Lapunk mult szá-
mának «Hajdu esperes ünnepése» cz. közleményé-
ből sajnálatos elnézés folytán az az örvendetes körü-
lmény maradt ki, hogy nevezett esperest kitüntetés
alkalmából a kollég. nagyteremben az üdvözlők sorá-
ban Göncsi Gábor ref. lelkész is melegen üdvözölte.
Ezt örömmel és köszönettel jelezzük.

Lohr Mária (Kronfusz), a fő-
város első és legrégebb csipkésítő-, vegytisztító- és
műfestő-intézetében, Budapest, VIII., Baross-utca 35. sz.
alatt, minden e szakba vágó megrendelések a legjob-
ban, gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. Vidéki
megrendelések a leggondosabban teljesítetnek.

Nyugtázás. Méltóságos Kőszeghy József
úr szives volt diakonissza-alapunk javára 5 koronát
adományozni. Fogadja e nemesszívű cselekedetért
legőszintébb köszönetünket. Az eperjesi ev. Gyámint.
Nőegylet nevében: dr. Sztelho Jánosné elnök, Mayer
Endre titkár, Vogel Béla pénztáros.

**Kun
kávè-
keverékei
kitűnők!**

Értesítés. Az EPERJESI LAPOK 51-ik
számában megjelent közleményre vonatkozólag értesít-

tem igen tisztelt vendégeimet, hogy minden vasárnap
déli 12 óráig, bármely időben, úgy, mint eddig, ezen-
túl is, házhoz haját vágatni és borotválni szívesen ki-
küldök. Kiváló tisztelettel Fodor Gusztáv, fodrász.

**Gyorsan és jutányosan
készülnek a legdivatosabb**

névjegyek

**KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomdájában :: Eperjesen.**

Friss dunai halakra előjegy-
zéseket elfogad Schnitzer Samu, Fő-utca 97. sz.;
telefon 149.

**Az eperjesi Izr. Nőegylet
teaestélye** decz. 9-ikén nyitotta meg a teli
mulatságok sorát és úgy az anyagi, mint az erkölcsi
siker legteljesebb mértékben elégitette ki a hozzáfűzött
várakozásokat. A tiszta jövedelem, mely ezen mulatság-
ból városunk legnemesebb jótékony intézményének,
az Izr. Nőegylet népkonyhájának jutott, a mely ma
már naponta 150 szegényt (köztük 40 diákot) felekezeti
különbség nélkül lát el élelemmel, 1820 korona, a mi,
tekintettel a mai drágaságra és az eddigieknél jóval
nagyobb béli költségre, igen szép eredménynek mon-
dható. Ugyancsak a drágaság, valamint a megkezdődött
advent volt bizonyára oka annak, hogy ezen a mulatsá-
gon kevesebben jelentek meg, mint a mult éven, de
az erkölcsi siker mégsem maradt mögötte az eddigiek-
nek. A megjelentek között ott volt társadalmunk színe-
jeva, és szinte jól esett látnunk, hogy a mulatság nélkü-
lözte a városunkban, sajnosa, oly gyakran észlel-
ő felekezeti széttagoltság bélyegét. Az est sikere körül
fáradhatatlanul buzgólkodott a nőegylet elnöknője,
dr. Rosenberg Teofilné, de nem kisebb elismerés illeti hű
munkatársát, Glasner Mórnt, a népkonyha agilis elnök-
nőjét, valamint a hölgybizottság lelkes tagjait, kik közül
különösen azokat emeljük ki, a kik különböző sátrak-
ban, egy-egy kedves mosolyal és kedves szóval a
legnagyobb könnyúséggel nyitották ki még a nehéz-
kezű férfiak erszényeit is a jótékony cél részére. Dr.
Englander Emilné, dr. Fuchs Lipótné, dr. Holénia
Gyuláné, Szemere Mártonné és dr. Zahler Elekné
habzó pezsgővel idézték fel a vidám hangulatot, dr.
Eger Jenőné, Szántó Margit és Szenes Ilonka virágok-
kal kedveskedtek a férfiaknak — öregnek és ifjúnak
egyaránt; de arról is történt gondoskodás, hogy a
megjelentek meg ne éhezzenek: Déry Gyuláné és Peskó
Ödönné elsőrendű szendvicset, Glasner Mórnt és Károly
Arturné kitűnő fánkot, Amster Simonné, Székely Adolfné
és Spitzer Mórnt pedig hidegsültet és tortát osztogattak
bőven és olcsón. Volt ezenfelül még sorsjáték is és a
sorsjegyek elárúsítása körül egész leánykoszortú buzgólkod-
ott Fleischmann Elza vezetése alatt, kit a mulatságot
hirdető szép plakát festéséért is elismerés illet. A férfi-
rendező-bizottság tagjai közül különös érdemeket szer-
zett Bárkány Jenő, kinek tervezése alapján készítette
a Koch és Bäumel-cég, és Gál András a szebbnél-
szebb sátrakat, előbbi számlája 20. % -át, utóbbi 35 koronát
ajánlván fel a jótékony célra; továbbá Poloczek
Róbert, ki a czigányvajda nehéz tisztét a nála
megszokott lelkiismeretességgel végezte. De meg kell
még emlékeznünk dr. Propper Józsefről, a nőegylet
és népkonyha fáradhatatlanul ügybuzgó titkáráról, a
ki ezen két intézménynek valóságos lelke és a ki
családi gyász miatt a mulatságon nem volt jelen, de
annál erősebben vette ki a részét az előkészítés munká-
jából. Kívánjuk, hogy az Izr. Nőegylet még sok ily
mulatságot rendezzen a közönség gyönyörködtetésére és
nemes intézményének, a népkonyhának megerősítésére!

**Legkedvesebb újévi aján-
dékok,** czukorkák, finom likőrök stb., dús választék-
ban Kun Sándornál, Eperjesen kaphatók. Telefon-sz. 137.

Nyilvános nyugtázás Az Első,
Eperjesi Szegénygyermek Felruházó Asztaltársaság
december 17-ikén megtartott felruházási ünnepélye
alkalmával a következő adományokat vették: Tydor
Lipót 15 kor., Rosenberger János 3 kor., Steiner Ignác
(Nyitra) 2 kor. Nevezett uraknak, nemkülönbön Keil
Ármin úrnak, a ki a felruházott gyermekeket uszonnával
megvendégelte, és Pieringer Ferencz úrnak sütemény-
adományáért hálás köszönetet mond az elnökség.

Köszönetnyilvánítás. Az Angol-
kissasszonyok «Sancta Maria»-intézete őszinte köszönetet
mond mindazoknak, kik a szegények karácsonyfájához
kegyes adományaikkal hozzájárultak: Zapotoczky Mihály
20 kor.; Hodobay Andor, Kádas Miklósné, Kassay
István, dr. Müller Bertalanné, Williger Pál 10—10 kor.;
özv. Kőszeghy Ádámné 6 kor.; Meliorisz Józsefné,
Kriszta Gyuláné, Semsey Gézáné, Sikorszky Endre,
özv. gr. Wengerszky Hugóné, Roskoványi Miklósné,
Zaborovszky Kornél 5—5 kor., Magyar Józsefné,
Bodnár Józsefné 4—4 kor.; Tauth Viktor 3 kor.;
Csatáry Erzsike, Csatáry Manczi, Keczer Ida, Lihán
Jenny, Kassay Mariska, Dienes Lajosné, özv. Podhorányi
Bálintné, Habel Erna, Zombory Rózi, Grossmann
Ilona, Zborovszky Antalné 2—2 kor.; Klór Margit,
özv. Révész Károlyné, Windegg Mariska, Feketéné
1—1 kor.; Dessewffy Irma, Fogarassyné Benczúr
Erzsi, Grossmann Ilona, özv. Kőszeghy Ádámné,
Hoffmann Józsefné, Windegg Mariska, Lefkovicz Erzsi
ruhaneműt, Pondelicsek Emilné ruhaszövetet, Kösch
Árpád papírneműt és írószert, Földes Samu írószert
és karácsonyfadíszet, Szabó Berta, Halmi Aranka írószert,
Pavelek Sarolta, Szántó Ilonka, Lillia Gizella, Lefkovicz
Erzsi czukrot, Széman Miklós trikókat és játékszert,
Fogarassyné játékszert, Sandalla Mária mézeskalácsot.
Szálljon a jó Isten áldása a kegyes adakozókra!

**Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb
lapja: a «Pesti Hirlap»,** az újév küszöbén
felhívja a magyar olvasóközönség figyelmét a követ-
kezőkre: A PESTI HIRLAP napról-napra a legnagyobb
terjedelemben, legbővebb tartalommal jelenik meg:
naponként 10—20 oldalal többet ad, mint más lapok,
ugyanazon árért; ma kétségtelenül a legelterjedtebb
lap, mert naponként százezeren felüli példányszámban
jelenik meg, a mit más magyar napilap még nem ért
el. A PESTI HIRLAP minden irányban független, szó-
kimondó, demokrata, szabadelvű, ellenzéki újság. A PESTI
HIRLAP munkatársai sorába számítja hazánk legelső
és legkedveltebb íróit, kik közül elég legyen fölemlíteni
Gárdonyi Géza, Molnár Ferencz, Szomaházy István,
Heltai Jenő, Lengyel Menyhért, Abonyi Árpád, Porzolt
Kálmán, Murai Károly, Szini Gyula, Szász Zoltán,
Szabóné-Nogáll Janka, Lux Terka, Erdős Renée, Bokor
Malvin, Tömörkény István, Pakots József, Pásztor József,
Diplomata és gróf Vay Sándor neveit. A PESTI HIRLAP
külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek: a DIVAT-
SZALON című kitűnő divatlapot kedvezményes áron
rendelhetik meg és karácsonyi ajándékkul ingyen kapják
a PESTI HIRLAP nagy képes naptárát. A PESTI HIRLAP
1912. évi naptárát minden új előfizető is megkapja,
a ki legalább három hónapra megrendeli a lapot. A PESTI
HIRLAP előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fill., két óra
4 kor. 80 fill., január—márczius negyedévre 7 kor.;
a DIVATSZALON nal együtt negyedévre 9 kor. A PESTI
HIRLAP kiadóhivatala, hova legzélszerűbb posta-
utalványnyal küldeni az előfizetést, Budapest, V. ker.,
Váci-körút 78. sz. alatt van.

Bosszúálló legény. Amrich
György és Kovács András radáci lakosok régi hara-
gosai egymásnak Decz. 21-ikén együtt írtották a ra-
dáci erdőt. Munka végeztével Amrich jól bepálinkázva
lefeküdt s elaludt. Kovács András, a ki azért volt rossz
viszonyban Amrich-hal, mert nem engedte meg neki,
hogy lányához járjon, felhasználta az alkalmat s a
kezeben lévő írtó-kapával fejére vágott. Szerencsére
csak orrát érte a vágás, melyet teljesen kettészelt. Az
eperjesi kórházban ápolják.

Élőhal állandóan kapható Schnitzer Samu-
nál, Fő-utca 97. sz. alatt; telefon 149.

Libatolvajok. Néhány hét óta Eperje-
sen a libalopás járványszerűen lépett föl. A rendőrség
hosszas keresés után végre kedden biztos nyomra
akadt, a mely két megrögzött libatolvajt juttatott rendőr-
kézre. A detektívek Csakcsits Lajosné és Kozakovszky
Jánosné lakásán házkutatást tartottak s nem kevesebb
mint tíz élő, lopott libát találtak a lakásukon. A
rendőrség a két napszámosnót lopás miatt feljelentette.

A «Vasárnapi Ujság» december
24-iki számával együtt kapják meg az előfizetők a
pompás kiállítású és gazdag tartalmú karácsonyi al-
bumot, melybe legkiválóbb írónk írtak novellákat,
irodalmi és egyéb cikkeket s ezekhez kiváló magyar
művészek rajzoltak illusztrációkat. Különös érdekes-
ségei az albumnak: Mórlicz Zsigmond «Aranyos öregek»
című, kis darabja s a szép színes képmelléklet. A
művészi színes címlapot Hermann Lipót rajzolta. A
karácsonyi szám maga igen szép és gazdag tartalmú:
Kacziány Ödön rajzolt bele alkalmi képet s ezenkívül
bemutatja a szám képekben a főváros újjalakított

tanácsának tagjait, Ferencz Ferdinánd trónörökös látogatását Stefánia hercegnőnél Oroszváron, II. Sándor császár szobrának pályanyertes mintáját, a Műcsarnok kiállításának feltűnőbb képeit stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Kazár Emil és Vajda Ernő novellája, Haraszthy Lajos és Kárpáti Aurél versei stb. Egyéb közlemények: Gr. Vay Péter cikke (képekkel) japáni házáról, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A VASÁRNAPI ÚJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI ÚJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Izr. Nőegylet népkonyhájára rendezett teastélyen felülfizettek: 10—10 kor.-t: Elszász Manó, Engländer Adolfiné, br. Ghillány Imre, Ilkovicz Mór és Szántó Margit; 6 kor.-t: Tydor Szerén; 5 koronát: dr. Stehlo János; 4 kor.-t: Vöröss Sándor. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Kelengyék** a legegyszerűbbtől a legdizsesebbig egészben vagy részben; mindennemű aszúr és fehér-hímzés a legújantóbb áron a Női Ipariskolában (Fő-u. 73.) készül.

— **Fiatal bűnösök.** Vrabely András és Palya János 14-éves raszlaviczi suhancok az utóbbi időben több kisebb lopást követtek el. Legelőbb Mikó Józseftől 2 drb tyúkot loptak el, de miután a pecsenyéhez kompótól is kellett gondoskodniok, Goldmann Náthán odaváló lakos padlásáról 25 kilogramm aszalt-szilvát csentek el. A tyúkok levágatásához szükséges szerszámot kasza alakjában ugyancsak lopás útján szerezték be. Mielőtt azonban lakomat csaphattak volna, a csendőrség leleplezte tetteiket és jelentést tett a bártfai járásbírósnáknál, a mely a fiatal bűnösök felett a napokban fog ítélni.

— **A «Divat-Szalón»,** Magyarország első női lapja, értékben folyton emelkedve s munkakörét mindjobban kiterjesztve töltötte be 24-ik esztendejét, melyet a lapok életében talán igazabban lehetne a teljes érettség és nagykorúság idejének nevezni. Most a 25. évfolyamát járja és viszi az ország minden tája felé, az úri-házaktól a dolgos varrónő hajlékáig, mindazokat a tudnivalókat, a melyeket ma már egy nőnek, mint leánynak, feleségnek, anyának, társasági hölgynek, kenyérkeresőnek és háziasszonynak tudnia kell. Ez a tudás képeíti arra, hogy ne csak tájékozást nyerjen a divatról, de azt takarékosan hasznára is fordíthassa. A DIVAT-SZALON képei elsőrendűek, iparművészeti tanfolyamai páratlanok, a szépirodalmi olvasmányokat nem kisebb íróknál, mint Szabóné Nogáll Janka elsőrendű írói gárda segítségével szolgáltatja: költeményekkel, novellákkal, szép és nagy regényekkel, női életrajzokkal, melyeket jól sikerült arckép kísért, oktató

cikkekkel, érdemes könyvekről, zeneművekről, szindarabokról feljegyzett tudnivalókkal s egy olyan Szerkesztői Postával, a mely szinte a lexikonok színvonalára emelkedik és a legjáratlanabb kérdezősködőhöz is szeretettel, segítséggel leszáll. A DIVAT-SZALON egyike a legolcsóbb lapoknak: előfizetési ára negyedévre csak 3 kor., dacára annak, hogy kiállítása díszes és bőkezű K thetenként megjelenő színes, keménytáblás füzetű dús tartalmukon kívül ingyen-mellékletekkel is szolgálnak: szabás-ívvél, gyermekdivatújsággal stb. Az évfordulót pedig azzal teszi emlékezetessé, hogy előfizetőinek egy elegáns naptárt küld, szintén külön díj nélkül. A legnagyobb elismeréssel ajánljuk olvasóink figyelmébe e derék női divatlapot, tudomásukra adva a DIVAT-SZALON kiadóhivatalának címét: Budapest, IV., Eskü-út 5. sz., a hol, éppen úgy az ország bármely postahivatala útján is, elő lehet fizetni. Kiváratra mutatóványszámot is küld e lap kiadóhivatala.

— **A ki háromszor mérgezte meg magát.** Kedden a déli vonattal egy fiatal cselédet, a ki foszforoldatot ivott hoztak a szomszédos Kisszebenből az eperjesi közkorházba. A haldokló leányt a kisállomásra mentők vitték a kórházba a hol egy óra múlva meghalt. Az öngyilkos cseléd mind össze 20-éves volt és Tordán született. Apa Eszternek hívták. Valami mély ok lehetett, ami a szegényt halálba kergette, mert már előzőleg kétszer mérgezte meg magát, míg most harmadszor sikerrel.

— Dr. Stiller a nagyevű fővárosi orvostanár, írja: «Mindazon esetekben, melyekben enyhe, biztos és a gyomorot kímélő sós hashajtóra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes **Ferencz József**-keserűvizet veszem alkalmazásba».

— **Hogy kell a tolvajt elfogni?** Kapi Gyula tanítóképezdei tanár, a ki nagy tyúkedvelő néhány nap előtt észrevette, hogy tyúkjai tűnedeznek. A tolvajt, dacára, hogy minden idejét úgyszólván a ketrecz őrzetére pazarolta elfognia nem sikerült. Nagyon bosszankodott, mert minél jobban őrködött, annál inkább veszték a tyúkok. Már-már belefáradt a folytonos őrködésbe, a mikor egy mentőgondolata támadt. A ketrecz ajtaját villamos-csengővel látta el s azt a «zobájával összekötötte. S a gondolat nyomában jött a siker, mert már első nap korán reggel megszólalt a csengő s jelezte, hogy egygyel kevesebb a tyúk. Kapi Gyula sem volt rest. Fűtött a ketreczhez s nemsokára diadalmasan hozta a tolvajt, a ki hóna alatt egy kövér tyúkkal már éppen távozni akart. A tolvajt *Dugasz* Annának hívják, a ki azelőtt Kapi Gyulánál szolgált.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi «*Moll-féle seidlits-porok*» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött

mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Kösseghy* József úr, egy napidíjából eső részként, 10 koronát adományozott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletnek; miért hálás köszönetet mondunk az árvák nevében: dr. *Mikler* Károlyné elnök-h, *Faragó* József titkár.

— **Karácsonyi vásár.** *Rendkívüli olcsó árakban* a legújabb nőruhakelmék, szőrmék, boák és karmantyúk árúítottak decz. 31-ikéig. Legjobb alkalom olcsó és jó ruhák beszerzésére! Vételre való kényszer nélküli megtekintését szívesen ajánlja *Zavatsky* Szilárd divat- és vászonkereskedése, Eperjes. Minták vidékre bérmentve.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Kösseghy* József úr az eperjesi Izr. Nőegylet jótékony céljaira 10 koronát adományozott, melyet ezúton is hálásan köszönünk. Az egylet nevében: dr. *Propper* József, titkár.

— **Mákvizvizsgálat városunkban.** A Szepességen történt tömeges mák-, illetve beléndekmérgezés hatása alatt városunk rendőrkapitánya az összes üzletekben vizsgálatot tartott. A vett mintákat felküldötte Kassára a vegyvizsgálati állomásra, a honnan a napokban igen megnyugtató válasz érkezett. Kereskedéseinkben lévő mákot a legegészségesebbnek találta.

— **«Bosnyák földön.»** Nemcsak tárgyánál és tartalmánál, de kiállításánál fogva is méltó feltűnést kelt karácsonyi könyvpiacunkon dr. *Eötvényi Nagy* Olivér kassai jogakadémiai tanárnak, a közismert nemzetgazdasági és jogtudományi írónak «Bosnyák földön» című munkája, melyben az annektárt tartományok történelmi adataival, közjogi helyzetével, belügyi és közigazgatási szervezetével, közgazdasági berendezésével, társadalmi és vallási viszonyaival és kulturájával ismerteti meg a magyar olvasóközönséget. Reánk magyarokra széles e hazában különösen nagy fontossággal bír a műnek bő közgazdasági tájékoztatása, mert ipari és kereskedelmi tekintetben a műben lefektetett irányelvek alapján a magunk számára kell megfontolni ezt a földet, melynek kihasználására és gyümölcsöző igénybevételére több európai nemzet is pályázik. A nevezett mű élvezetes és vonzó olvasmány az olyanok számára is, kiket csak a keleti élet színpompás világa érdekel s a bizarr, hegyes-völgyes tartományok turisztikai szépsége vonz. A vaskos kötet 20 műlappal, melyek remek vidékeket és néprajzi jeleneteket ábrázolnak és Szabó Aurél e célra rajzolt stílszerű fejléczeivel és záródíszekkel ékesedik, a MOSONVÁRMEGYE hírlap könyvnyomdájában jelent meg és ára 4 K. Megrendelhető a kiadó cégénél Magyaróváron.

Arjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intőlevelek, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcedulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóürlapok, zárszámadások, utalványok stb., cégnyomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek. Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzinmotorerő-berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET

KÓSCH ÁRPÁD :: EPERJES

PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR

Dízművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása többszínű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. . . . Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. • Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

— Szemgyógyintézet van Miskolczon.

— **T. Olvasóinknak.** A kinek 1—2 éves akác-, gledicsia-, gyümölcsfa-vadoncz, továbbá mindenféle ojtott nemes gyümölcsfára van szüksége, annnyival is inkább ajánljuk Ungváry László faiskolájának (Czegléd) mai számunkban közzétett hirdetését, mert a nevezett cég már több mint 26 éve küldi a szélrőzsa minden irányába évenként 100,000 számra a nemes gyümölcsfát és milliószámra az 1—2 éves gledicsia-, akác- és mindenféle gyümölcsfa-vadonczot.

— **A személy- s postaforgalom lebonyolítása a karácsonyi ünnepek és az újév alkalmával a Kassa—Oderbergi vasút vonalán.** A karácsonyi ünnepek és az újév alkalmával várandó erősebb személyforgalom lebonyolítása végett a Kassa—Oderbergi vasút vonalán a következő szükségleti külön személyvonatok fognak forgalomba helyeztetni: Decz. 22., 23., 26., 30. és 1912. január 2-ikán Kassától Zsolnájáig a 10a/II. sz. külön személyvonat indítatik. Indulás Kassáról d. u. 3 ó. 45 p.-kor, mely különvonat Abos állomáson az Orlórlól jövő 403. sz. vonat csatlakozását a fentjelzett napokon megvárja. Decz. 23., 24., 27. és 1912. jan. 2-ikán Zsolna—Kassa között külön személyvonat fog indítatni. Indulás reggel 4 ó. 30 p. Eperjes—Héthárs között decz. 31-ikén a 426. sz. vonat indulása Eperjesről 8 ó. 38 p.-kor éjjel s ugyanezen napon Héthársról a 419. sz. vonat indulása Héthársról 10 ó. 30 p.-kor éjjel. Az ünnepek alatt a rendes személyvonatok megfelelőleg megerősítettnek.

— **A kissebenedi m. kir. állami földmivesiskola** közhírtétele céljából tudatja velünk, hogy iskolája tanulónak és tisztelőinek *élelmészére* legközelebb nyilvános pályázatot fog hirdetni. Miután azonban ennek meghirdetését a várt miniszteri engedély alapján akarja megtenni, s tekintve azt, hogy a vállalat már 1912. január 1-jén esetleg ideiglenesen elfoglalható lenne, ennélfogva kérem, hogy az ipartestületek kovács, bognár, asztalos, esetleg kőmives és ács tagjait figyelmét felhívta a vállalatra. A vállalatot csakis megbízható iparos neje részére óhajta fenntartani, a férfi az iskolánál külön egyezség alapján láthatná el a szakmabeli munkálatait.

— **Ipari tanfolyamok Kassán.** A kassai m. kir. állami felső ipariskolánál 1912. január elején megnyitnak a következő iparos továbbképző-tanfolyamok: a) Szabó-tanfolyam január 3-ikától márczius 8-ikáig; b) cipész-tanfolyam január 3-ikától márczius 8-ikáig. Mindkét tanfolyamban az oktatás hétköznap az esti órákban és vasárnap délelőtt megy végbe. Beléphetnek: iparosmesterek, segédek és munkások, kik jártasak az írásban, olvasásban és a számolás elemeiben. Tanszerek beszerzésére a jelentkezés alkalmával fizetendő 2 korona. A tanfolyamokra beiratkozni lehet január 3-ikáig, d. e. 8-órától 10-óráig. A beiratkozás alkalmával az iparossegédek a munkakönyv bemutatásával, más jelentkezők pedig más megfelelő okmányokkal igazolják foglalkozásukat.

— **Választani kínos!** — ez egy elvitázhatalan tény, mely a karácsonyi kiállításnál, melyet a Singer Co varrógép-részvénytársaság, Eperjes, Fő-u. 110. sz. az idei ünnepekre a megszokott fizetéses módon rendezett, ismét eklatánsan felszínre jön. Ott tetszetős, áttekinthető rendezésben a Singer Co. varrógép-részvénytársaság világhírű gyártmányai ki vannak állítva, a melyek mindig javítva és tökéletesítve lesznek, úgy, hogy ezek a legkiválóbbak ezen a téren. A ki a háztartásnak egyszerű varrógépet vagy pedig egy elegáns szekrényes gépet, a mely minden szalonnak díszére válik, akar venni, ott mind a két fajtaból gazdag választékot talál. Különösen ajánlható a «66» gép, a mely minden igényeknek a legjobban megfelel és más rendszerű gépekkel szemben előnyei vannak, úgymint: könnyű kezelés, továbbá készülékek stb. Azonkívül, hogy a leggyönyörűbb műhímezések elvégzésére alkalmas, könnyen alkalmazható készülék által a legfinomabb és legnehezebb tömési munka végezhető rajta. Nemcsak harisnyákat, hanem mindenféle asztalneműt, alsóruhát a legszebben tömi. Egy ilyen «66» gépet egyszerű vagy finomabb kivitelben karácsonyi ajándékképpen mindenütt tárt karokkal fogadnak. A gépkezelésben szükséges oktatást, nemkülönben a segítő-készülékek alkalmazását minden hölgy legrövidebb időn belül megtanulhatja. Kívánságra a legkényelmesebb részletfizetési feltételeket engedélyezzük.

— **Kérem a közönséghez.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet ezúton is tisztelettel kéri a közönséget, hogy a szükséges *varnialot* szíveskedjenek az *Erzsébet-árvaházba* beadni, a hol az árvaház az igen jól és olcsón készítik el. Az árvaház gondnoknője, Szecskás Gizella kisasszony mindenkinek a legnagyobb készséggel ad az árvaházban felvilágosítást.

— **Magyar munkások sorsa Amerikában.** Sokféle írás és tudósítás szól már a magyar munkásokról, a kik Amerika bányáiban szörnyű sorsot élnek. De a KÉPES HÉT az első és egyetlen lap, a mely albumszerűen díszes és tartalmas számában képeket is közöl az amerikai magyarokról. A KÉPES HÉT karácsonyi száma csupa szenzáció. A «Mosolygó Budapest» képes cikkben a közszereplők nevető arcaival találkozunk. A magyar Dreadnought-csatahajó építése képekkel újságírói szenzáció-számba mehet. A török bairám-ünnepek, karácsonyi képek valósággal gyűjteménye az elmésségnek és találmányosságoknak. Heltai Jenő, Bíró Lajos, Krúdy Gyula, Falk Rikárd, Timár Szaniszló érdekesítő elbeszélésein kívül, pompás és eredeti a KÉPES HÉT karácsonyi rejtélyei az elcsérelt szemű emberekkel. A KÉPES HÉT újévi számában «Feketeország» címmel Földes Imrénének, a «Császár katonái», «Hivatalnok urak», «Nincs tovább» szerzőjének eredeti, a KÉPES HÉT részére írt regénye közlését kezdi meg és előfizetési ára egy negyedévre 2 kor. 70 fill. Kiadóhivatal Budapest, V., Alkotmány-u. 18.

— **Gépkezelői tanfolyam.** A kassai m. kir. állami felső ipariskolában jövő évi január hó 3-ikán dinamógépkezelői tanfolyam nyílik meg oly gyár- vagy géptulajdonosok, gyári hivatalnokok, művezetők, mechanikus, bádogos-, lakatos- és rézművesiparosok, valamint törvényesen képzett gépkezelők számára, kik az elektromos gépek és vezetékek okszerű kezelését elsajátítani óhajtják. Ez a tanfolyam esti és vasárnapi oktatás mellett heti 10 órával márczius közepéig tart. Ugyanott a lokomobil- és cséplőgépkezelői tanfolyam 1912. január 3-ikán kezdődik és márczius 30-ikáig tart.

Legnagyobb választék :: levélpapírosban :: Kösch Árpád üzletében

— **«A Nap» a magyar újságírás szenzációja.** Tessék elolvasni és meggyőződni róla, amint hogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A NAP a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő Braun Sándor, felelős szerkesztő Hacsak Géza, munkatársai a magyar újságírás kitünőségei. Peldányszáma amerikai újságisiker: 155,000 példány naponként. Egy szám 2 krajczár. Előfizetési ár: egy évre 16 kor., félévre 8, negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill. Minden jó magyar fizessen elő A NAP-ra!

— **Mértékhitelítés.** A kassai kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melylyel a hitelítés alá vonható mértékek és mérőszközök kellékei, hibahatárai s az azokon alkalmazandó hitelítési bélyegek tárgyában 1908. évi decz. 30-ikán kiadott rendeletét módosította. Ez a rendelet a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthető.

TANÜGY.

— **Nyugdíjigény-felemlés.** A m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter Kacsmar György g. kath. el. isk. tanító nyugdíjigényét 1500 kor.-ra és Gleviczky Géza lászkaei r. kath. el. isk. tanító nyugdíjigényét 1200 kor.-ra emelte fel.

— **Hitoktatói díj.** Az eperjesi állami tanító-nőképző-intézet gyakorlóiskolájának jelenlegi róm. kath. hitoktatója, Polák József segédlelkész részére a m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter a tanév végéig 160 kor. hitoktatói tiszteletdíjat utalványozott.

— **Tanítók Háza gondnoka.** A Sárosvármegyei Általános Népnevelő egyesület által Eperjesen létesített Tanítók Háza internátus gondno-

kot kapott. Az internátus köztudomás szerint a f. é. szeptember 1-jével nyílt meg, mely időtől kezdve ideiglenesen Chityil Pál, a kir. tanfelügyelőséghez berendelt áll. el. isk. igazgató-tanító vezette páratlan szorgalommal és ambícióval. Ezúttal a m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter nevezett igazgatót, a népnevelő egyesület kérelme folytán, a kir. tanfelügyelőségnél viselt állásától felmentette és őt az internátus vezetésével, illetőleg a gondnoki teendőket ellátásával megbízta.

— **Tanítóváltás.** Az olysói r. kath. el. iskolánál üresedésben levő állásra Kabos Mihály okl. tanító lett megválasztva; az aranypataki r. kath. el. iskolánál Janisch Emma tanítónőnek férjhezmenetele, illetve eltávózása folytán üresedésben levő állomást pedig Gmitter Róza okl. tanítónő nyerte el.

— **Helyettesítés.** Malyár József kisladnai áll. el. iskolai helyettes tanító, miután a terjekfalvi r. kath. el. iskolához rendes tanítónak lett megválasztva, a folyó hó végével a jelenlegi alkalmazatásáról lemondott. A helyettesítés folytatágot ellátására a vm. kir. tanfelügyelő Kisladnára Boldizsár László okl. tanító küldte ki.

— **Helyettesi díj.** Zseleznyák Ilona tót-raszlaviczai áll. helyettes óvónő részére a m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter havi 70 kor. helyettesítési díjat engedélyezett.

— **Gyűjtés.** Szepesváralja rendőrkapitánya a felhangzott kívánalmak folytán Branyiszkon közadakozásból egy menedékházat szándékozik létesíteni. Ezen menedékház céljára Szkurkay Manó kissebenedi áll. el. isk. igazgató az iskolában 7 kor.-t gyűjtött össze, mely összeget, illetékes helyre való juttatás végett, a vm. kir. tanfelügyelőséghez beküldötte.

IRODALOM.

— **A Magyar Figyelő** most megjelent 24. száma befejezi az új szemlének I. évfolyamát és ez alkalommal meg kell állapítanunk, hogy a MAGYAR FIGYELŐ-nek aránylag rövid pályafutása egészen páratlan a magyar folyóiratok történetében. Még sohasem volt arra eset, hogy egy szemle rögtön megindulása után sok ezerre menő előfizetőkkel és egy ezen számot is meghaladó összes közönséggel rendelkezett volna. Ennek a nagy hatásnak oka nemcsak a lap szerkesztőinek, gr. Tisza István és Herczeg Ferenc személyében kereshető, hanem abban az irányban is, a melynek a MAGYAR FIGYELŐ adott először hangot és a melyben mindenféle szélsőséggel, mindenféle reakcióval és mindenféle rombolással szemben pártkülönbség nélkül egyesíteni tudta mindazokat, a kik a szabadelvűséget, a nemzeti fejlődést és a hagyományokhoz való ragaszkodást egyesíteni tudják. Ez a szellem nyilatkozik meg a MAGYAR FIGYELŐ legutolsó, rendkívül gazdag számában, a melynek élén Prohászka Ottokár egy gyönyörű elbeszélését találjuk a Karácsony-estről. Kenedi Gézának magvas tanulmánya «A művelt osztályok»-ról szerencsésen világítja meg az e kérdés körül támadt fogalomzavart. Steier Lajos értekezése «A tót kérdésről» becses adatokat szolgáltat a nemzetiségi kérdés nehéz problémájához. Gr. Tisza István «Az osztrák képviselőház»-ról írt hosszabb tanulmányt, a melyben az osztrák képviselőház összes tagjának személyes adatait is bemutatja és megállapítja, hogy az általános műveltség és magasabb iskolázottság mint szorult ki a második osztrák népparlamentből. Herczeg Ferenc «Scotus Viator és a budapesti radikálisok» címen írt értekezése és lesújtó szavakat talál azon támadással szemben, a melyben a hazai radikálisok Scotus Viatornak magyargyűlölő politikáját dicsőíteték. A szépirodalmi részben Bárony Istvánnak és Farkas Pálnak művészi novelláit találjuk. Ambrus Zoltán színházi cikke és a rendezés is gazdagabb Feljegyzések rovat egészítik ki a számot, amely méltóan fejezi be a MAGYAR FIGYELŐ-nek I. évfolyamát és újabb ígéretek ad a jövőre nézve. Előfizetési ára negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-út 10.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

NYILTÉR.

Vesebajknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.

1/4 „ „ „ „ 40 „

1/8 „ „ „ „ 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér

1/4 „ „ „ „ 7 „

1/8 „ „ „ „ 9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

akác, glicysia

Besztercei szilva, kajszin-barack.

oított gyümölcsfát, vadoncot, akác és glicysia 100.000 száma képes küldeni.

Unghváry László-faiskolája Czegled.

Kucsera Károlyné

fodrásznő és kozmetikus

legmodernebb alkalmi fésülésre ajánkozik.

Lak. Fő-utca 14. szám.

Téli menetrend.

Ervényes 1911. évi október 1-től

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . i	915	215	800
Lubotény	920	222	806
Pusztamező	936	241	822
Krivány	951	257	840
Héthárs	956	303	846
Héthárs . . . i	1030	307	850
Roskovány	1037	313	855
Vörösalma	1042	318	860
Pécsújfalu	1048	326	868
Kisszeben	1056	326	876
Orkuta	1102	335	900
Osztópaták	1109	346	910
Nagysáros	1118	357	920
Eperjes vár	1128	357	950
EPERJES	1133	401	955

naponta

EPERJES i	448	750	1100	225	409	650	1025
Kende	457	756	1108	236	417	700	1033
Lemes	508	816	1120	251	428	712	1044
Abos	1232	514	822	1125	258	433	718
Abos	1246	550	836	1127	310	435	800
Terebő	405	549	748	1246	456	728	1114
H.Sz István	538	738	1237	446	1104	1104	1104
H.-Tihany	530	731	1237	446	1104	1104	1104
Kassa	334	413	710	1210	309	656	925
Miskolcz	142	114	312	1020	1205	455	550
Miskolcz	150	134	426	1026	1225	507	648
Budapest	1000	800	1025	645	655	120	215

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest	1000	800	1025	645	655	120	215
Miskolcz	142	114	312	1020	1205	455	550
Miskolcz	150	134	426	1026	1225	507	648
Kassa	334	413	710	1210	309	656	925
Kassa	348	525	725	1227	430	710	1051
H.-Tihany	530	731	1237	446	1104	1104	1104
H.Sz István	538	738	1237	446	1104	1104	1104
Terebő	544	744	1246	456	728	1114	1114
Abos	405	549	748	1246	456	728	1114
Abos	415	551	750	1248	500	802	1117
Lemes	558	756	1254	507	809	1123	1123
Kende	608	808	104	518	820	134	134
EPERJES	438	616	816	112	526	828	1142

Hétfő, szerda és szombat

EPERJES i	445	820	122	536	838
Eperjes vár i	451	825	128	542	844
Nagysáros	502	834	139	552	855
Osztópaták	511	842	148	600	904
Orkuta	518	847	158	613	920
Kisszeben	525	853	168	621	928
Pécsújfalu	533	859	178	625	934
Vörösalma	539	864	188	629	939
Roskovány	544	868	198	635	945
Héthárs	550	873	208	644	954
Héthárs	555	878	218	652	962
Krivány	560	883	228	660	970
Pusztamező	565	888	238	668	978
Lubotény	570	893	248	676	986
Orló	575	898	258	684	994

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind	626	145	540
Sebeskellemes	636	155	550
Alsósebes	643	202	557
Kapi	655	214	607
Fulyán	659	218	611
Töltzék	706	226	618
Deméte	710	232	623
M.-Raszlavicza	732	300	644
Oszikó	740	308	652
Hertnek	755	323	708
Kolossó	810	340	725
Bártfa	820	350	735

Bártfa—Eperjes:

Bártfa ind	540	210	820
Kolossó	551	221	831
Hertnek	608	238	847
Oszikó	621	252	901
M.-Raszlavicza	628	306	912
Deméte	641	320	923
Töltzék	644	324	929
Fulyán	650	330	935
Kapi	658	335	940
Alsósebes	706	345	950
Sebeskellemes	713	351	956
Eperjes	722	359	1005

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind	448	448	1210	1100	225	650
EPERJES ind	448	448	1210	1100	225	650
Abos	514	514	1248	1125	258	718
Abos	409	519	739	1258	1140	402
Margitfalva	443	556	826	131	1225	446
Göncváros	624	624	914	153	153	520
Szemesváros	800	800	1100	325	325	700
Szepesolvasi	513	629	900	154	101	521
Szepesváralja	810	810	1100	240	240	550
Igló	544	700	934	222	140	604
Lőcs	755	755	1135	252	252	655
Poprádfelka	623	740	1028	259	245	706
Poprádfelka ind	633	751	1040	310	330	728
Csorba	657	819	1108	337	406	802
Lisztmiklós	746	923	1203	425	517	905
Rózsahegy	814	1011	1236	453	605	944
Ruttká	900	1120	128	537	730	1037
Zsolna	930	1202	202	603	824	1125
Pozsony	730	527	730	315	315	545
Wien	910	655	910	555	555	755
Zsolna	936	—	220	614	849	1023
Teschen	1108	—	403	741	1038	1152
Oderberg	1200	—	457	830	1140	1240
Breslau	310	—	1036	1148	324	324
Berlin	834	—	526	526	745	745

Szepesség felől érkezik a vonat:

Berlin ind	439	733	723	1200	1200	836
Breslau	1000	1208	1208	610	610	212
Oderberg	120	317	455	952	1100	510
Teschen	206	402	552	1034	1158	557
Zsolna	333	531	748	1158	143	728
Wien	743	740	—	745	915	745
Zsolna	409	800	1203	203	734	325
Ruttká	436	825	1225	227	757	352
Rózsahegy	603	940	110	325	848	531
Csorba	816	1148	225	452	1006	728
Poprádfelka	845	1215	250	518	1030	750
Poprádfelka ind	857	1225	300	525	1040	802
Igló	706	941	110	330	559	1111
Lőcs	615	855	1230	302	510	805
Szepesolvasi	736	1018	155	358	638	1140
Szepesváralja	555	825	1225	320	615	923
Margitfalva	800	1050	226	421	708	1205
Göncváros	732	—	1000	230	—	735
Szemesváros	1155	—	1155	356	635	915
Abos	834	1139	307	455	756	1242
Abos	855	1248	318	500	802	1117
EPERJES	930	112	355	526	828	1142
„ megálló	—	—	—	542	844	—

Hétfő, szerda, szombat

Igló és Eperjes között hétfőn, szerdán és szombaton Iglóról ind. 400 reggel, Eperjesre érkezik 616 reggel.

SINGER „66“

Varrógépek

varrásra, hímzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék minden ház részére.

Singer Co. varrógép-részvénytársas.

Eperjes, Fő-utca 110. sz.

Árverési hirdetés.

Kapi állomástól (Eperjes—bártfai vasút) két kilométernyire, Kapinémetsfalva község tulajdonát képező, 10,744 drb **tölgy, vörösfenyő, luczfenyő, erdei-fenyő**, 4000 köbméter, eladó. Kiáltási ár 50 ezer korona.

Az árverés **Kapinémetsfalva** község bírójánál 1912. **január 7-ikén délután 1 órakor** lesz megtartva.

Vevő köteles 10% bánatpénzt letenni.

Kapinémetsfalva, 1911. december 18.

Dadej Gusztáv s. k.,
községi bíró.

Fő-u. 23. sz. házban egy nagy udvari szoba

fülkével — irodának, esetleg raktárnak —

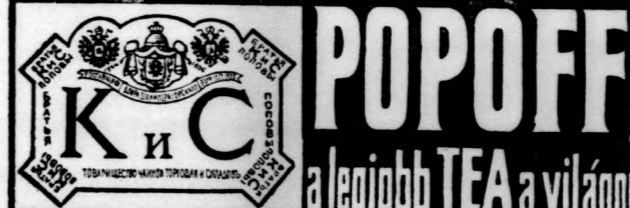
■ azonnal kiadó. ■

Bővebb felvilágosítást nyújt **Haltenberger Béla** felvételi üzlete.

Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára, kolozsvári jogi-vizsgákra

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **dr. POLCZ REZSŐ** ügyvéd **Kolozsvár**, Egyetem-u. 7. szám alatti jogi-semináriuma s jogalkalmazást tanító intézete.

Ügyvédi vizsgára kizárólag ügyvéd szakörök képzésére való.

POPOFF

a legjobb TEA a világon.

A NAP

FŐSZERKESZTŐ: BRAUN SÁNDOR.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HACSAK GÉZA.

A NAP

a magyar újságírás szeszácziója, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója. Kormányüldözés, jogfosztó terrorizmus nem akadályozhatja meg kérielhetetlen harcában a magyar nemzet szent jogait. Minden jó magyar ember olvassa «A Nap»-ot! : : :
TESSÉK ELŐFIZETNI!

Fizessen elő!

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 16 K. Negyedévre . . . 4 K.
Félévre . . . 8 K. Egy óra . . . 140 K.
Egy szám 2 krajczár.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÁÉ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

MEGNYILT

Legcélszerűbb

karácsonyi ajándék

a Moskovits = anatómiai

CZIPÓ!

□ Kapható □

Moskovits Anatómiai Czipógyár R.-t.

fióküzletében:

Eperjes, Fő-u. 84.

Egységes, szabott gyári árak!

Fénykép- és képkeretek

legizlésebb kivitelben
SCHUSTEK NÁNDORNÁL
Eperjes, Fő-utca 99. szám alatt.

Az Alsó-körút 13. és 14. sz.

alatt lévő

== ház ==

egy nagy gyümölcsös-kerttel együtt, szabad kézből eladó.

SÁROSVÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fő-utca 79. □ EPERJES □ Fő-utca 79.

Foglalkozik a pénzüintézeti üzletek minden ágával.

Elfogad betéteket **4% netto** kamatozással.

Hosszabb időre elhelyezett, magasabb összegű betétek előnyösebben is gyümölcsöztetnek.

Leszámítol váltókat, jelzálogkölcsonöket engedélyez házakra és föld-birtokokra. ■ Bevált szelvényeket és idegen pénzeket.

■ Átutalásokat Amerikába legjutányosabban eszközöl. ■

A VILÁG LEGJOBB TEÁI:

Az angol király szállítói.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„Kingdom-Blend“
az angol király five o'clock teája.

UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON

A walesi herceg szállítói.
„U. K.“-TEÁK
rendkívül kiadók és aromatikusak.

Főraktár: BEIN SIMON- és KLEIN JENŐnél, Eperjes.

Nagy karácsonyi vásárt rendez

WOHL IZIDOR

úridivat-, kalap- és cipő-üzlete
Eperjesen, Fő-utca 89. sz.

Rendkívül olcsó, melyen leszál-
litott árak, melyek csak december
31-ikéig érvényesek!
Nem hamis reklám!

A NŐI IPARISKOLÁBAN

január elsején nyílik meg a
ruhavarro-tanfolyam.
melyre beiratkozások már most elfogadtatnak.

Karácsonyi kézimunkákhoz
kezdt és kész munkák, valamint minden kel-
lék kapható.

Felvétetik még 3—4 ingyenes növendék.

Modern előnyomda.

Debreczeni, zsirnak való
SZALONNÁT
a legjobb minőségben és legjutányosabb áron

Móricz Ferencz

hentesárú-nagykereskedő cég,
DEBRECZEN,
bármilyen kis mennyiségben is szállít.
□ 32-éves cég. □
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorfűv, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

„M-i-l-t? — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-
féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!

Milliók,
használják

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görcs és hők-
hurut ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□
közgyógyóleg hiteles
bizonyítvány orvo-
soktól és magánosok-
tól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!
Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér.
Kapható: Korn Vilmos gyógyszerüzletében, Scholze
Alfréd cukrászdájában és Lefkovits Emil fűszer-
és csemegüzletében, Eperjesen.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sósorszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beürzőségi szer köszvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legismert-
tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-
lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
ásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Üzlet-átvétel.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy az Eperjesen
a FŐ-UTCZA 69. szám alatt 30 év óta fennállott, **THRÓR GYULA** úr
nőidivat- és fehérnemű-üzletét átvettem és azt

SZABÓ GÉZA ÉS TSA

törvényesen bejegyzett cég alatt tovább fogom vezetni ■ Az e téren
szerzett sok évi tapasztalataim, valamint Eperjesen hosszú időn át való
tartózkodásom alatt a helyi viszonyokat alaposan kiismerve, legfőbb
törekvésem oda fog irányulni, hogy az igen tisztelt vevőközönség igé-
nyeinek minden tekintetben megfelelhessenek. ■ Főczéлом, hogy szolid
és pontos kiszolgálás, jól szortirozott raktár és elsőrendű, ízletes árúk
által igen tisztelt vevőim bizalmát kiérdemeljem.

Szives pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel **Szabó Géza.**

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél,
osznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzlete az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Oh' jaj

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban
és Pálesch Árpád drogueriájában. *Bartfán:* Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.